1.1.1 -

THE INSTITUTION ENSURES EFFECTIVE CURRICULUM DELIVERY THROUGH A WELL PLANNED AND DOCUMENTED PROCESS

B.K.D.K.M. Managed

G.D. Modi College of Arts, Palanpur.

(Re-accredited at the "B+" Level by NAAC, 2020)

Academic Calendar

Year : 2021-22

Sr. No.	Month	Activities
1	June	Admission of B.A. Sem. III, V & M.A. Sem. III Counseling for 1st Year Admission Admission of B.A. Sem. I & M.A. Sem. I Celebration of Yoga Day NCC / NSS Introduction meeting Corona Vaccination (First Dose)
2	July	Beginning of B.A. & M.A. Academic Work B.A. Sem. I Students Orientation Selection of NCC Cadets for National Competitions / NSS Volunteers Library awareness programme
3	August	Teaching Work & Objective Test Independence Day Celebration (15th August) Academic Tour Cleanliness Drive in the city and campus *Varsha Geet Celebration* (Rain Songs) Corona Vaccination (Second Dose)
4	September	Environment Tour B.A. & M.A. Assignment / Seminar at College level 5th September Teacher's Day Celebration *Swarnim Gujarat Programme – Saptadhara* 24th Sept. NSS Day Celebration 14th September Hindi Day Celebration
5	October	2nd October Gandhi Jyanti Celebration Navratri Celebration B.A. & M.A. Internal Exam Sports Activities
6	November	University Exam for B.A. & M.A. Diwali Vacation NCC Day Celebration (Last Sunday) Yoga Shibir
7	December	1st December, AIDS Day Celebration and Rally Admission of B.A. Sem. II, IV, VI & M.A. Sem. II, IV NSS Annual Shibir
8	January	26th January Republic Day Celebration Traditional Day Celebration Kite Festival Mini Marathon Race Guest Lecture Thalassemia Test Prize Distribution Programme
9	February	University Level Guest Lectures *Vaanchan Shibir* Assignment & Seminar Educational Tour Celebration of *Matru bhasha Gaurav Divas*(Mother tongue Day)
10	March-April	Internal Exam & Evaluation Re-Test University Exam & Evaluation

G.D. Modi College of Arts PALANPUR B.K

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

Sr. No.	DATE	ACTIVITY	NO. OF PARTICIPANTS	DEPT.
1.	05/7/21	Mega Corona Vaccination Drive	445	NSS
2.	18/7/21	Dr R Y Raval published Research Article		Dr R Y Raval
3.	20/7/21	Tree Plantation Camp in the Campus	26	NCC
4.	24/7/21	Gurupurnima Day was celebrated	51	Sanskrit
5.	28 & 29/7/21	Dr R Y Raval delivered two lectures as a resource person in a webinar.		Dr R Y Raval
6.	29/7/21	Participated in a webinar on " Folk Literature of Tribal People of North Gujarat"		Dr. K B Ganavit
7.	30/7/21	Tree Plantation Day was celebrated in the Campus	28	NCC
8.	31/7/21	Campus Interview	165	Placement Cell
9.	02/8/21	Mega Corona Vaccination Drive (Second Round) (First Doze)	300	NSS
10.	05/8/21	Cleanliness Week	165	NSS
11.	06/8/21	Human Rights of Women	121	CWDC
12.	12/7/21 to 10/8/21	Attended Online Orientation Program (30 Days)		Prof. H J. Patel
13.	17/8/21	Drawing Competition was organized under the banner of *Azadi Ka Amrit Mahotsav*	15	NSS
14.	17/8/21	Classroom Seminar was organized on Mac Flecknoe as a Mock/heroic Satire	57	Dept of English
15.	24/8/21	Celebration of Great Gujarati Poet *Veer Narmad's* Birth Anniversary	46	Dept of Gujarati
16.	24/8/21	Essay Competition was organized under the banner of *Azadi Ka Amrit Mahotsav*		NSS
17.	24/8/21	PhD Completed by Rameshwari M Joshi on *The Element of Dialogue in Gujarati Novels : A Study*		Dr S R Dave
18.	24/8/21	Shreya Modi was appointed as a Member in University Board of Sports		Sports
19.	19/25/8/21	Sanskrit Week Celebration	35	Dept of Sanskrit
20.	25/8/21	Elocution Competition was organized under the banner of *Azadi Ka Amrit Mahotsav*		NSS
21.	11,18,25,26/8	Published/wrote articles in column of noted		Dr. R Y Raval

G.D. Modi College Of Arts PALANPUR B.K.

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

	/21	Gujarati Daily News Paper "Gujarat Samachar"		
22.	26/8/21	Tree Plantation Program was organized under the banner of Azadi Ka Amrit Mahotsav		NSS
23.	27/8/21	Delivered lecture on Great Gujarati Poet *Zaverchand Meghani* as a Resource Person in Govt Arts College, Vav		Dr R Y Raval
24.	28/8/21	Guest Lecture: Guidance for Competitive Exams by Sonal Parmar	169	Placement Cell
25.	31/8/21	Poetry Recitation of Great Gujarati Poet *Zaverchand Meghani*	12	Dept of Gujarati
26.		Prof. Hemalben Patel published Research Article entitled ____		Economics
27.	01/9/21	Column Writing in Gujarati Daily News Paper : *Shatdala – Gujarat Samachar* on Great Gujarati Poet Dayaram's Devotional songs on Krishna. (column is published every Wednesday)		Dr. R Y Raval
28.	04/9/21	Dr S R Dave and Dr B A Hadiyol passed CCC+ Exam		
29.	04/9/21	Teacher's Day Celebration		
30.	04/08/9/21	Delivered lecture on Jainism in the event " Paryshan Literary Festival " organized by OM Communication		Dr R Y Raval
31.	07/9/21	Joshi Raj B and Goswami Falguni S were selected to participate in NSS (RDC) camp in Gujarat Vidyapith, Ahmedabad.		NSS
32.	08/9/21	"Freshers' Meet" : Orientation Program for the New Students who got admission in B A Sem 1		
33.	14/21/9/21	Attended Online Workshop on Research Methodology		Dr M M Dave
34.	14/9/21	Hindi Day Celebration		Dept of Hindi
35.	17/9/21	Nature Trekking Camp at Jasore		Nature club
36.	17/9/21	"Without Flame Cooking Competition"		
37.	17/9/21	Organ Donation Awareness Program for the celebration of PM Shree Narendrabhai Modi's Birth Date		
38.	17/9/21	In collaboration with Indian Renal Foundation, a guest lecture was organized on Myths & Facts of Chronic kidney disease for the celebration of PM Shree Narendrabhai Modi's Birth Date		

O.D. Modi College Of Arts
PALANPUR
B.K.

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

39.	17/9/21	Get/together of B A Sem 6 and M A Sem 4 Past Students		Alumni Association
40.	18/9/21	Participation in Gujarat Student Startup and Innovation Hub		Dr S R Dave Dr R M Patel
41.	24/9/21	NSS Day *Shibir*		NSS
42.	30/9/21	Under the Banner of CWDC, a Guest Lecture of Renowned Gynecologist Dr Sanjay Dharani's lecture on "Adolescent Education Hygiene" was organized.	193	C W D C
43.	28/9/21	One Day Webinar on Awareness		Dr S K Patel
44.	01/10/21	➤ Prof Mukesh Raval published his collection of Poems " Sipping the Rainbow" on Notionpress.com ➤ Prof Mukesh Raval republished his book "Pots of Urthona through notionpress.com		Prof. Mukesh Raval
45.	02/10/21	Birth Anniversary of Gandhiji was celebrated in college.		
46.	10/10/21	In collaboration with Ektr Foundation, Mumbai, e/edited and uploaded text book "Okhaharan".		Dr R Y Raval
47.	16/10/21	Published articles in *Gujarat Samachar* Daily news paper		Dr R Y Raval
48.	17/10/21	In collaboration with B K District Yoga Association, District Yogasan Championship was organized	50	Dr M M Dave
49.	20/10/21	*Navratri Garba* Festival was organized by Culture committee		Culture committee
50.	21/22/10/22	Two Days NSS shibir was organized for the NSS volunteers		Dr B C Ravat Dr M R Raval
51.	24/10/21	Attended National Workshop on Research Orientation for Phd in HNGU		Prof. Hemalben Patel
52.	27/10/21	Appointed as a Member of Board of Studies in Gokul Global Uni., Siddhapur		
53.	26/10/21	Rathod Belaben Dhanjibhai completed PhD under the guidance of Dr S.R.Dave. Title : The contribution of Jivram Joshi and Shraddha Trivedi in Gujarati children Literature		Dr S.R Dave
54.	26/28/10/21	Environment Awareness shibir at Abhapur Forest of Vijaynagar Taluka.		NSS Raval Mansi Shrimali Suhani

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

55.	30/10/21	_____ completed under the guidance of Dr S G Chauhan Title: Name of the Research Scholar :		
56.	Sept/Oct.	Research Article entitled *Piyalo/ Vadhiyar ni Samvedna Pragatavto Vartasangrah* was published in *Shbdshrusti* : A Journal of *Gujarati Sahitya Akadami*		Dr R Y Raval
57.	01/11/21	Mrs. Benaben P Bhatiya completed PhD under the guidance of Dr S G Chauhan		
58.	21/11/21	➢ Dr R Y Raval received Award for his contribution in the field theater art in Theater workshop organized by Suman Art Theater, Ahmedabad. ➢ Articles in noted Gujarati Daily "Gujarat Samachar" on Wednesdays. ➢ Research Article on Jyotirbala, a Guajarati poetess in *Shabdsrushti* – A Journal published by Gujarati Sahitya Akadami		Dr. R Y Raval
59.	23/11/21	Industry Visit at Chandisar by the committee members of Placement Cell to collect data of vacant positions		Placement Cell
60.	24/11/21	Published his book entitled "Teaching English Language and Literature" with ISBN though Notion Press		Dr M M Dave
61.	25/11/21	Voters' Awareness Program	59	
62.	25/11/21	Signed MOU with Adani Skill Development to start Professional Courses : Ward Boy & Beauty Thearapist		
63.	27/28/11/21	Attended National Seminar (Virtual) on Changing dynamics of Classroom management and communication skill. It was organized by Samarpan Arts & Commerce College, Gandhinagar		Prof Hemalben Pat
64.	28/11/21	NCC National Day Celebration		NCC
65.	29/11/21	Inter College Football Tournament		Sports
66.	30/11/21	"Clean and Green Campus Drive"was organized under the banner of *Azadi Ka Amrit Mahotsav*		NSS
67.	02/12/21	HIV AIDS Awareness Programme	77	NSS
68.	04/12/21	Elocution Competition, Subject : *Sabka Sath Sabka Vikas*		NSS

G.D. Modi College Of Arts PALANPUR B.K.

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

69.	04/12/21	Presented a Research Paper entitled " *Vedic Sanskrutini Sarthakata : Vartaman Samayna Sandrbhma* in International Conference in Vadnagar College.		Dr S K Patel
70.	04/12/21	Presented a Research Paper entitled " Hindu & Jain Sculgture Art with reference North Gujarat in International Conference in Vadnagar College.		Dr Dipak Patel
71.	04/12/21	Presented a Research Paper entitled " *Puranome Devishakti ke Aakhyan* in International Conference in Vadnagar College.		
72.	08/12/21	UNICEF Action Project : NSS Shibir	113	Dr M R Raval
73.	09/12/21	Modi Sneha won Cash Prize 1000// in Essay Competition on International Anti/corruption Day celebration organized by Gujarat Vigilance Commission		Dr Manish Raval
74.	11/12/21	Dr K B Ganvit published a book with ISBN number. Its title is "Wedding Songs of Kukana Tribes : A Study"		Dr K B Ganvit
75.	11/12/21	Mehandi Competition		Dr. K B Ganvit
76.	11/12/21	Disha Prajapati was selected in Inter university table tennis championship. She went to B P Brahmbhatt Arts & Commerce College to participate in Inter College Table Tennis Championship. She was university second.		Sports
77.	13/12/21	Edited a Book entitled "Kavyaprakash"		Dr S K Patel
78.	14/12/21	*Gita Jayanti* Celebration		Dept of Sanskrit
79.	17/12/21	3 students went to participate in RDC Camp Delhi. NCC 35 Battalion 1. Prajapati Vishal 2. Chaudhary Vikas 3. Nai Rakesh		
80.	17/12/21	Naheru Yuva Kendra and G D Modi college of Arts jointly organized "Sabka Sath Sabka Vikas – District Level Elocution Competition. Shah Khushi K won 5000// cash Prize.		
81.	20/21/22/12 /21	Participation in University Youth Festival Extempore Elocution Competition: Mansi Raval Khushi M Shah achieved second		R Y Raval

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

		position.		
82.	22/23/24/12 /21	University Inter college Sports at Himmatnagar College: Prajapati Amita in Long Jump. Patani Suresh got second position in 5000 Meter Run		Sports
83.	18/12/21	Following candidates were selected to play in National Level Competition Raval jil Prakashbhai 1. Gupta Kinara (Football) . *Purnima* university Rajasthan: 2. Mali Vimala Umnaji (Kabbadi) Marathawada University, Nanded 3. Parmar Piyush T (Football)		Sports
84.	18/12/21	One Day Educational Tour at Nadabet		Vijay Prajapati
85.	15/21/12/21	NIC Camp at Udisha Joshi Raj Bharatkumar		Sports
86.	17, 18,24,28/12/2 1	Webinar		Prof Hemalben Pa
87.	04/01/22	Aazadi Ka Amrit Mahotsav : "Panch Prakalp" (1) Addiction Free Society (2) Essay Competition (36 students) (3) Guest Lecture on "Freedom from Addiction (4)		Dr Vijay Prajapat
88.	06/01/22	Aazadi Ka Amrit Mahotsav : Yuva sankalp - Shresth Bharat Ke Panch Prakalp (1) Vaccination Drive Jampura Area (2)		
89.	07/09/22	Virtual Webinar / Under the banner of Adani Skill Development Group: (1) Beauty Therapist (2) General Duty Assistant. 150 Participants		
90.	08-09/01/22	Paper Presentation in International Seminar (1) Dr Kalpana B Ganvit (2) Dr Surekha K Patel (3) Dr Radha M Patel (4) Dr Mihir M Dave (5) Dr Manish Raval (6) Dr Hemalben J Patel		
91.	12/01/22	Paper presented in a Webinar by Dr H J Patel on "Swami Vivekanand & Youth" at Shree Govind Guru Uni., Godhara.		
92.	12/01/22	159th Birth Anniversary of Swami Vivekanand. Guest : Dr Pratikbhai Patel, Agri. Uni., Dantiwada		

G.D. Modi College Of Arts PALANPUR B.K.

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

93.	24/01/22 to 23/02/22	Organized by Innovation Club : Online Training Program on "Basics of Vernacular Innovation Training". Dr Dipak Patel & Dr Hemalben Patel along with 10 students.		Dr Dipak Patel
94.	26/01/22	NCC Republic Day Celebration R D C Parade on Rajpath Delhi : Prajapati Viswas P M Rally on Raj Path, Delhi : Chaudhary Vikas and Nai Rakesh.		
95.	26/01/22	State NSS Republic Parade at Gir Somnath – Falguni Patel		
96.		Indian Military Academic Attachment Training Camp at Dehradun: Joshi Shubham D.		
97.	02-03/02/2022	Participated in Workshop organised by Department of Sanskrit H.N.G.U. Dr. S.K. Patel and Dr. R.M. Patel		
98.	04/02/2022	*Azadi Ka Amrit Mahotsav:* Students participated in Sun Salutation75 Crore		Sports
99.	14/02/2022	*Ronka Sharma's* Lecture on 'Memory Power and Subconscious Mind'.	180	Mihir Dave
100.	16/02/2022	Lecture on 'Internet Banking'.		Department of Economics.
101.	19/02/2022	College Level Lecture on 'Development of English Drama' by *Kamala Dave*		Department of English
102.	21/02/2022	University Level Lecture on 'History and Archives' by *Dr. Jitendra Shah*, Painting Exhibition		Dr. Dipak Patel
103.	23/02/2022	*Dr. Rajul Desai's* Lecture on 'Cyber Security for Girls.'		C.W.D.C.
104.	05/03/2022	Movie Show: Film *'Reva'* based on *Dhruv* Bhatt's Novel 'Tatvmasi'		Department of Gujarati
105.	05/03/2022	Judo Team of College participated in University Level Competition. 2/ Gold Medals, 1/Silver Medal, 1/Bronze Medal.		Sports
106.	05/03/2022	N.S.S. National Voter Awareness Campaign and Competition		N.S.S.
107.	07/03/2022 TO 13/03/2022	*N.S.S. Camp*		N.S.S.
108.	07/03/2022	Employment Opportunities in the field of Sanskrit Language and Literature lecture by *Dr. Jadav.*		Department of Sanskrit

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

109	08/03/2022	'World Women Day' Celebration. Women Cell& Rotary Club, Palanpur Diamond City in joint venture Sanitary Pad Distribution Programme.		Women Cell
110	08/03/2022	Dr. Surekhaben Patel Awarded by Palanpur Taluka Teacher Group with Honorary Award.		
111	08/03/2022	Azadi Ka Amrit Mahotsav: Panch Prakalp Fourth Prakalp: regarding Removal of Unhealthy tradition Female Foeticide Play was staged.		N.S.S.
112	14/03/2022 To 16/03/2022	Lecture on "What is Literature and Why do we study it?" by Mukesh Raval		
113	15/03/2022	'World Consumer Right Day' Celebrated by Economics Department.		Department of Economics
114	16/03/2022	Purnimaben Mehta's Lecture on 'World Consumer Right Day'		
115	16/03/2022	Dr. Sohan Dave Lecture on "Sahityano Samaj" at Radhanpur College.		
116	22/03/2022	'World Water Day' Celebrated by Economics Department.		Department of Economics
117	22/03/2022	'World Poem Day' Celebrated by Gujarati and English Department		Gujarati and English Department
118	23/03/2022	A Seminar on "The Book I Love Most" Book Review 11 Students Participated		H.Y.F.
119	12/03/2022	Azadi Ka Amrit Mahotsav: Panch Prakalp Fourth Prakalp: regarding celebration of 'Addiction Free Society Day' at Khemana High school N.S.S. Dr. Surekha Patel.		N.S.S.
120	23-24-25/03/2022	Thalassemia Test by N.S.S.	406	N.S.S.
121	24/03/2022	Guest Lecture Dr. Gargi Pandit on "Ramayan & Social Develepment".		Department of Sanskrit.
122	25/03/2022	Radio Palanpur 90.4 on Lecture Subject: 'Shree Taradevi"		
123	26/03/2022	R.Y.Raval attended Conference of 'Ananrt Gujarat Adhyapak Sangh'.		R.Y. Raval
124	26/03/2022	Gujarat Sahitya Akadmi, Best Book Award-2019 Uttar Gujarat Nath Sampradaya R.Y. Raval		R.Y. Raval
125	30/03/2022	Article in Gujarat Samachar Wednesday addition		R.Y. Raval
126	04/04/2022	R.Y. Raval in Doordarshan		R.Y. Raval

G.D. Modi College Of Arts PALANPUR B.K.

CONSOLIDATED STATEMENT OF ACTIVITES CONDUCTED IN 2021-22

115	16/03/2022	Dr. Sohan Dave Lecture on "Sahityano Samaj" at Radhanpur College.		
116	22/03/2022	'World Water Day' Celebrated by Economics Department.		Department of Economics
117	22/03/2022	'World Poem Day' Celebrated by Gujarati and English Department		Gujarati and Englis Department
118	23/03/2022	A Seminar on "The Book I Love Most" Book Review 11 Students Participated		H.Y.F.
119	12/03/2022	Azadi Ka Amrit Mahotsav: Panch Prakalp Fourth Prakalp: regarding celebration of 'Addiction Free Society Day' at Khemana High school N.S.S. Dr. Surekha Patel.		N.S.S.
120	23-24-25/03/2022	Thalassemia Test by N.S.S.	406	N.S.S.
121	24/03/2022	Guest Lecture Dr. Gargi Pandit on "Ramayan & Social Develepment".		Department of Sanskrit
122	25/03/2022	Radio Palanpur 90.4 on Lecture Subject: 'Shree Taradevi"		
123	26/03/2022	R.Y.Raval attended Conference of 'Ananrt Gujarat Adhyapak Sangh'.		R.Y. Raval
124	26/03/2022	Gujarat Sahitya Akadmi, Best Book Award-2019 Uttar Gujarat Nath Sampradaya R.Y. Raval		R.Y. Raval
125	30/03/2022	Article in Gujarat Samachar Wednesday addition		R.Y. Raval
126	04/04/2022	Participation by R.Y. Raval in Doordarshan Academic Debate.		R.Y. Raval
127	05/04/2022	Symposium on "English Literature Language and Congnitio of Texts		Department of English
128	16/04/2022	Gujarati Adhyapak Sangh "Shunya Palanpuri"		R.Y. Raval
129	16/04/2022	Gujarati Sahitya Parishad's Magazine "Parab" in Article of "Natya Vivechan"		R.Y. Raval
130	16-17/04/2022	S.R. Dave, K.B. Ganvit, R. Y. Raval participated in Gujarati Adhyapak Sangh 71th State Level Conference at Lokniketan Ratanpur.		S.R. Dave, K.B. Ganvit, R. Y. Raval
131	19/04/2022	S.K. Patel, K.B. Ganvit & D.M.Patel attended webinar on "Personal Growth and Professional Development".		S.R. Dave, K.B. Ganvit, D. M. Patel
132	27/04/2022 to 07/05/2022	Hemalben J. Patel attended the online Research Methodology Workshop on 27/04/2022 to 07/05/2022 by KCG.		H.J. Patel
133	01/05/2022	Establishment Day of Gujarat on Acting and Script Written in Chief Minister's Cultural Programme at Patan.		R.Y. Raval

G.D. Modi College Of Arts PALANPUR B.K

140.		*Article published by Children University, Gandhinagar in Book of 'Madhyakalin Jyotirdharo' Madhyakalin Jain Acharyashree Manibhadrasundar suri & Jinpadhyasuri Life and creativity.*		*R.Y. Raval*
141.		*Article Written by R.Y.Raval in Association for the study of Ginan and Mumbai University jointly published Book in "Sindhi Loksahitya: Aaj Or Kal"*		*R.Y. Raval*
142.		*Prabuddha Jivan Magazine published from Mumbai a critical essay was published on the work "Samudra Vahan Samvad" by Yashovijayji.*		*R.Y. Raval*
143.		*Translated the script of documentary film "Kasumbal Rang": Folk Music of Saurasthra in Hindi.*		*R.Y. Raval*

G.D.Modi College Of Arts PALANPUR B.K

Principal
G. D. Modi College of Arts,
PALANPUR-385001

CONTINUOUS INTERNAL EVALUATION

WRITTEN ASSIGNMENT & PRESENTATION

G.D. MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR.

1.1.2

Internal Mark Sheet

B. A. SEM- 2 Year - 2022 Sub. : SANSKRIT 201

Roll No	Theory		Assignment & Presentation 10	Total
	40 Marks	20 Marks		30 Marks
1051	28	14	10	24
1052	25	12.5	10	23
1053	16	8	10	18
1054	14	7	10	17
1055	21	10.5	10	21
1056	23	11.5	10	22
1057	23	11.5	10	22
1058	23	11.5	10	22
1059	20	10	10	20
1060	21	10.5	10	21
1061	25	12.5	10	23
1062	23	11.5	10	22
1063	21	10.5	10	21
1064	21	10.5	10	21
1065	23	11.5	10	22
1066	23	11.5	10	22
1067	22	11	10	21
1068	20	10	10	20
1069	22	11	10	21
1070	24	12	10	22
1071	27	13.5	10	24
1072	26	13	10	23
1074	23	11.5	10	22
1075	19	9.5	10	20
1076	26	13	10	23
1078	15	7.5	10	18
1079	26	13	10	23
1080	26	13	10	23
1081	20	10	10	20
1082	18	9	10	19
1083	15	7.5	10	18
1084	22	11	10	21
1085	16	8	10	18
1086	27	13.5	10	24
1087	22	11	10	21
1088	18	9	10	19
1089	26	13	10	23

G.D.Modi College Of Arts PALANPUR B.K

1090	28	14	10	24
1091	29	14.5	10	25
1093	25	12.5	10	23
1095	22	11	10	21
1096	25	12.5	10	23
1097	23	11.5	10	22
1098	28	14	10	24
1099	23	11.5	10	22
1100	25	12.5	10	23
1103	20	10	10	20
1104	20	10	10	20
1105	31	15.5	10	26
1106	32	16	10	26
1107	27	13.5	10	24
1109	31	15.5	10	26
1110	21	10.5	10	21
1111	22	11	10	21
1112	21	10.5	10	21
1113	29	14.5	10	25
1114	23	11.5	10	22
1115	25	12.5	10	23
1116	25	12.5	10	23
1117	30	15	10	25
1118	24	12	10	22
1119	28	14	10	24
1120	21	10.5	10	21
1121	23	11.5	10	22
1122	29	14.5	10	25
1123	13	6.5	10	17
1124	22	11	10	21
1125		0	10	10
1126	22	11	10	21
1127	20	10	10	20
1128	25	12.5	10	23
1129	26	13	10	23
1130	11	5.5	10	16
1131	24	12	10	22
1132	26	13	10	23
1134	15	7.5	10	18

G.D.Modi College Of Arts PALANPUR B.K

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

G.D. MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR.

Internal Mark Sheet

Year - 2021-22 Sub.:- ECONOMICS M.A.SEM- 1 PAPER NO :- 101

Roll No	Theory	Average	Assignment	Total
	40	20 Marks	10	30 Marks
701	11	5.5	10	16
702	18	9	10	19
703	20	10	10	20
704	14	7	10	17
705	10	5	10	15
706	14	7	10	17
707	20	10	10	20
708	18	9	10	19
709	18	9	10	19
710	22	11	10	21
711	14	7	10	17
712	14	7	10	17
713	17	8.5	10	19
714	12	6	10	16
715	8	4	10	14
716	15	7.5	10	18
717	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
718	13	6.5	10	17
719	12	6	10	16
720	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
721	16	8	10	18
722	12	6	10	16
723	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
724	11	5.5	10	16
725	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
726	10	5	10	15
727	12	6	10	16
728	10	5	10	15
729	10	5	10	15
730	17	8.5	10	19
731	16	8	10	18
732	14	7	10	17
733	20	10	10	20
734	8	4	10	14
735	16	8	10	18
736	14	7	10	17
737	16	8	10	18
738	21	10.5	10	21
739	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
740	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
741	10	5	10	15
742	12	6	10	16
743	20	10	10	20
744	12	6	10	16
745	10	5	10	15
746	11	5.5	10	16
747	20	10	10	20
748	14	7	10	17
749	12	6	10	16

G.D. Modi College Of Arts PALANPUR B.K.

750	18	9	10	19
751	14	7	10	17
752	16	8	10	18
753	14	7	10	17
754	14	7	10	17
755	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
756	10	5	10	15
757	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
758	10	5	10	15
759	22	11	10	21
760	10	5	10	15
761	24	12	10	22
762	22	11	10	21
763	16	8	10	18
764	20	10	10	20
765	16	8	10	18
766	AB	#VALUE!	10	#VALUE!
767	16	8	10	18
768	22	11	10	21
769	20	10	10	20

G.D.Modi College Of Arts PALANPUR B.K

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

TIME TABLE

G.D. MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE FIRST YEAR B.A. Sem -1 YEAR: 2021-22

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
08:00	*Prayer*	*Prayer*	*Prayer*	*Prayer*	*Prayer*	*Prayer*
I	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11
08:05	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12
To	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13
09:00	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14
	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21
	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9
II	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12
	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11
09:00	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13
To	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14
09:55						
9:55 - 10:10 Recess						
III	A COMP SANS - 11	A COMP SANS - 11	A COMP ENG - 11	A COMP ENG - 11	EO HIST - 12	EO HIST - 12
10:10	B COMP ENG - 12	B COMP ENG - 12	B COMP SANS- 12	B COMP SANS- 12	EO POLI - 11	EO POLI - 11
To	C COMP ENG -13	C COMP ENG -13	E EG -	E EG -	EO HINDI - 13	EO HINDI - 13
11:05			F EG -	F EG -	EO PHILO - 14	EO PHILO - 14
IV			A EG -	A EG -		
11:05			B EG -	B EG -	-	-
To	C EG -	C EG -				
12:00	D COMP ENG - 14	D COMP ENG - 14	D COMP SANS - 14	D COMP SANS - 14	D EG -	D EG -
	E COMP SANS - 21	E COMP SANS - 21	E COMP ENG - 21	E COMP ENG - 21	C COMP SANSKRIT- 13	C COMP SANSKRIT- 13
	F COMP SANS - 21	F COMP SANS - 21	F COMP ENG - 21	F COMP ENG - 21		

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE SECOND YEAR B.A. Sem- 3 YEAR: 2021-22

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
I	CE HIST - 1	CE HIST - 1	CE HIST - 1	CE HIST - 1	CE HIST - 1	CE HIST - 1
	CE POLI - 2	CE POLI - 2	CE POLI - 2	CE POLI - 2	CE POLI - 2	CE POLI - 2
08:05	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3
To	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4
09:00						
	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3
	B COMP ENG - 8	B COMP ENG - 8	-	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8
II	C COMP ENG - 1	C COMP ENG - 1	-	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1
09:00	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D FC ENG - 2	D CC ENG - 2	-
To	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4
09:55	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5
			9:55 - 10:10 Recess			
III	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3	A CC GUJ - 3		A COMP ENG -3	A COMP ENG -3
	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8
10:10	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1
To	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2
11:05	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5
IV	A EG -	A EG -	E EG -	E EG -	C EG -	
11:05	B EG -	B EG -	F EG -	F EG -	D EG -	
To						
12:00					E FC - 4	E FC - 4
					F FC - 4	F FC - 4

Principal
G.D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE THIRD YEAR B.A. Sem- 5 - YEAR: 2021-22

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
I 08:05 TO 09:00	A,B CC GUJ - 18 C,D ENG - 19 E CC ECO - 20 E CC SANS -10	A,B CC GUJ - 18 C,D ENG - 19 E CC ECO - 20 E CC SANS -10	A,B CC GUJ - 18 C,D ENG - 19 E CC ECO - 20 E CC SANS -10	A,B FC - 18 C,D ENG - 19 E CC ECO - 20 E CC SANS -10	A,B FC - 18 C,D ENG - 19 E CC ECO - 20 E CC SANS -10	- C,D ENG - 19 E CC ECO - 20 E CC SANS -10
II 09:00 To 09:55	A,B GUJ - 18 C,D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A,B GUJ - 18 C,D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A,B GUJ - 18 C,D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A,B GUJ - 18 C,D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A,B GUJ - 18 C,D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A,B GUJ - 18 C,D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10
			9:55 - 10:10 Recess			
III 10:10 To 11:05	A, B CC GUJ - 18 C, D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A, B CC GUJ - 18 C, D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A, B CC GUJ - 18 C, D CC ENG - 19 E CC ECO - 20 F CC SANS - 10	A, B CC GUJ - 18 C, D FC MRR - 19 - F CC SANS - 10	A, B CC GUJ - 18 C,D FC - 19 - F CC SANS - 10	A, B CC GUJ - 18 - - F CC SANS - 10
IV 11:05 To 12:00	E EG - F EG -	E EG - F EG -	A EG - B EG - C EG - 4 D EG - 4	A EG - B EG - C EG - 4 D EG - 4	E FC - 3 F FC 3	E FC - 3 F FC - 3

Principal
G.D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE B.A. Sem -2 YEAR: 2021-22

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
08:00	Prayer	Prayer	Prayer	Prayer	Prayer	Prayer
I	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11	A CC GUJ - 11
08:05	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12	B CC GUJ - 12
To	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13	C CC ENG - 13
09:00	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14	D CC ENG - 14
	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21	E CC ECO - 21
	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9	F CC SANS - 9
II	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12	CE HIST - 12
	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11	CE POLI - 11
09:00	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13	CE HINDI - 13
To	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14	CE PHILO - 14
09:55						

9:55 - 10:10 Recess

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
III	A COMP SANS - 11	A COMP SANS - 11	A COMP ENG - 11	A COMP ENG - 11	EO HIST - 12	EO HIST - 12
10:10	B COMP ENG - 12	B COMP ENG - 12	B COMP SANS- 12	B COMP SANS- 12	EO POLI - 11	EO POLI - 11
To	C COMP ENG -13	C COMP ENG -13	E EG -	E EG -	EO HINDI - 13	EO HINDI - 13
11:05			F EG -	F EG -	EO PHILO - 14	EO PHILO - 14
IV			A EG -	A EG -		
11:05			B EG -	B EG -	-	-
To	C EG -	C EG -				
12:00	D COMP ENG - 14	D COMP ENG - 14	D COMP SANS - 14	D COMP SANS - 14	D EG -	D EG -
	E COMP SANS - 21	E COMP SANS - 21	E COMP ENG - 21	E COMP ENG - 21	C COMP SANSKRIT- 13	C COMP SANSKRIT - 13
	F COMP SANS - 21	F COMP SANS - 21	F COMP ENG - 21	F COMP ENG - 21		

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE SECOND YEAR B.A. Sem- 4 YEAR: 2021-22

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
I	CE HIST -1	CE HIST -1	CE HIST -1	CE HIST -1	CE HIST -1	CE HIST -1
	CE POLI -2	CE POLI -2	CE POLI -2	CE POLI -2	CE POLI -2	CE POLI -2
08:05	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3	CE HINDI - 3
To	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4	CE PHILO - 4
09:00						
II	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3
	B COMP ENG - 8	B COMP ENG - 8	-	B CC GUJ - 8	B CC GUJ -8	B CC GUJ -8
09:00	C COMP ENG - 1	C COMP ENG - 1	-	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1	C CC ENG - 1
To	D CC ENG -2	D CC ENG -2	D CC ENG -2	D FC ENG -2	D CC ENG -2	-
	E CC ECO -4	E CC ECO -4	E CC ECO -4	E CC ECO -4	E CC ECO -4	E CC ECO -4
09:55	F CC SANS -5	F CC SANS -5	F CC SANS -5	F CC SANS -5	F CC SANS -5	F CC SANS -5
			9:55 - 10:10 Recess			
III	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3	A CC GUJ -3		A COMP ENG -3	A COMP ENG -3
	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8	B CC GUJ - 8
10:10	C CC ENG -1	C CC ENG -1	C CC ENG -1	C CC ENG -1	C CC ENG -1	C CC ENG -1
To	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG - 2	D CC ENG -2	D CC ENG -2	D CC ENG -2
11:05	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	E CC ECO - 4	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5	F CC SANS - 5
IV	A EG -	A EG -	E EG -	E EG -	C EG -	
11:05	B EG -	B EG -	F EG -	F EG -	D EG -	
To						
12:00						
					E FC - 4	E FC - 4
					F FC - 4	F FC - 4

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385...

G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE THIRD YEAR B.A. Sem- 6 YEAR: 2021-22

TIME	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
I	A.B CC GUJ - 18	A.B CC GUJ - 18	A.B CC GUJ - 18	A.B FC - 18	A.B FC - 18	-
08:05	C.D ENG - 19	C.D ENG - 19	C.D ENG - 19	C.D ENG - 19	C.D ENG - 19	C.D ENG - 19
TO	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20
09:00	E CC SANS -10	E CC SANS -10	E CC SANS -10	E CC SANS -10	E CC SANS -10	E CC SANS -10
II	A.B GUJ - 18	A.B GUJ - 18	A.B GUJ - 18	A.B GUJ - 18	A.B GUJ - 18	A.B GUJ - 18
09:00	C.D CC ENG - 19	C.D CC ENG - 19	C.D CC ENG - 19	C.D CC ENG - 19	C.D CC ENG - 19	C.D CC ENG - 19
To	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20
09:55	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10
9:55 - 10:10 Recess						
III	A, B CC GUJ - 18	A, B CC GUJ - 18	A, B CC GUJ - 18	A, B CC GUJ - 18	A, B CC GUJ - 18	A, B CC GUJ - 18
10:10	C, D CC ENG - 19	C, D CC ENG - 19	C, D CC ENG - 19	C, D FC MRR - 19	C.D FC - 19	-
To	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	E CC ECO - 20	-	-	-
11:05	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10	F CC SANS - 10
IV	E EG -	E EG -	A EG -	A EG -		
11:05	F EG -	F EG -	B EG -	B EG -		
To			C EG - 4	C EG - 4		
12:00			D EG - 4	D EG - 4	E FC - 3	E FC - 3
					F FC 3	F FC - 3

G. D. Modi ... PALANPUR

G.D. MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR

TIME TABLE YEAR 2021-22

M.A. SEM.- 2 AND SEM-4

ECONOMICS

Period	Time	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
1st	8:00 to 8:55				Sem-2 203 SNJ		
2nd	9:00 to 9:55				Sem-2 203 SNJ	Sem-2 202 MKA	Sem-2 202 MKA
		Sem-4 401 MKA	Sem-4 401 MKA	Sem-4 401 MKA	Sem-4 401 MKA		
3rd	10:00 to 10:55				Sem-2 203 SNJ	Sem-2 202 MKA	Sem-2 202 MKA
		Sem-4 402 MKA	Sem-4 402 MKA	Sem-4 402 MKA	Sem-4 402 MKA		
4th	11: 00 to 11:55	Sem-2 201 HJP	Sem-2 201 HJP	Sem-2 201 HJP	Sem-2 203 SNJ	Sem-2 205 BAH	Sem-2 205 BAH
		Sem-4 405 BAH	Sem-4 405 BAH	Sem-4 405 BAH	Sem-4 405 BAH		
5th	12:00 to 12:55	Sem-2 204 BAH	Sem-2 204 BAH	Sem-2 204 BAH	Sem-2 204 BAH	Sem-2 205 SNJ	Sem-2 205 SNJ
		Sem-4 403 HJP	Sem-4 403 HJP	Sem-4 403 HJP	Sem-4 403 HJP		

Principal
G. D. Modi College of Arts
PALANPUR-385001

ACADEMIC DIARY

G. D. MODI COLLEGE OF ARTS

Accredited "B" Grade by NAAC

College Campus,
Highway, Palanpur-1 (Gujarat)
Ph.: (02742) 253784
Fax : (02742) 256713
Email: gdmca_2000@yahoo.com

Managed by:
BANASKANTHA DISTRICT KELAVANI MANDAL

ACADEMIC DIARY
2021 -2022

Teacher: Dr. surekha K Patel.

Subject: Dept. of Sanskrit

સંગચ્છધ્વં સં વદધ્વં સં વો મનાંસિ જાનતામ્ ।
દેવાભાગં યથાપૂર્વે સંજાનાના ઉપાસતે ॥

G. D. MODI COLLEGE OF ARTS

Accredited "B" Grade by NAAC

College Campus,
Highway, Palanpur-1 (Gujarat)
Ph.: (02742) 253784
Fax : (02742) 266713
Email: gdmca_2000@yahoo.com

Managed by:
BANASKANTHA DISTRICT KELAVANI MANDAL

[illegible]

ACADEMIC DIARY
2021 -2022

Teacher Dr. Surekha K Patel

Subject Sanskrit

TIME TABLES

Personal

	No.	Time	Monday		Tuesday		Wednesday		Thursday		Friday		Saturday	
UG	1	8.05 to 9.00	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-5	Class & Div.	sem-5	Class & Div.	sem-6
			Paper No.	CC 108	Paper No.	CC 102	Paper No.	CC 102	Paper No.	CC 508	Paper No.	506	Paper No.	506
			Room No.	9	Room No.	9	Room No.	9	Room No.	10	Room No.	10	Room No.	10
	2	9.00 to 9.55	Class & Div.	5	Class & Div.	5	Class & Div.	5	Class & Div.	3	Class & Div.	3	Class & Div.	3
			Paper No.	CC 508	Paper No.	508	Paper No.	508	Paper No.	404	Paper No.	404	Paper No.	404
			Room No.	10	Room No.	10	Room No.	10	Room No.	5	Room No.	5	Room No.	5
	3	10.00 to 11.05	Class & Div.	5	Class & Div.	5	Class & Div.	5	Class & Div.	—	Class & Div.	—	Class & Div.	—
			Paper No.	509	Paper No.	509	Paper No.	509	Paper No.		Paper No.		Paper No.	
			Room No.	10	Room No.	10	Room No.	10	Room No.		Room No.		Room No.	
	4	11.05 to 12.05	Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.	
			Paper No.	—	Paper No.		Paper No.		Paper No.		Paper No.		Paper No.	
			Room No.		Room No.		Room No.		Room No.		Room No.		Room No.	
PG		11.00 to 12.00	Class & Div.	sem-4	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-3
			Paper No.	303	Paper No.	303	Paper No.	[illegible]	Paper No.	101	Paper No.	101	Paper No.	101
			Room No.	22	Room No.	22	Room No.	22	Room No.	22	Room No.	8	Room No.	8
		12.00 to 1.00	Class & Div.	sem-2	Class & Div.	sem-2	Class & Div.	sem-3	Class & Div.	sem-4	Class & Div.	sem-4	Class & Div.	sem-4
			Paper No.	—	Paper No.	-	Paper No.	301	Paper No.	301	Paper No.	601	Paper No.	301
			Room No.	—	Room No.	-	Room No.	22	Room No.	22	Room No.	22	Room No.	22
			Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.		Class & Div.	
			Paper No.		Paper No.		Paper No.		Paper No.		Paper No.		Paper No.	
			Room No.		Room No.		Room No.		Room No.		Room No.		Room No.	

Faculty Profile

1.	Name : Dr./Mrs./Miss/Mr.	: Dr. Surekha K Patel
2.	Designation	: Associate Professor
3.	Faculty / Department / Designation	: Art's / Dept. Sanskrit
4.	Qualification	: M.A. Ph.D
5.	Date of Appointment	: 23/12/1994
6.	Date of Birth	: 01-04-1967
7.	Sex	: Female
8.	Registration Number & Date (Lecturer)	: AK/287/11802/1993 /13-12-1993 UG)
9.	Registration Number & Date (P.G.)	: No/47/1387/2001 (10/7/2001 P.G)
10.	Phone No.	: —
11.	Mobile No.	: 94280 23071
12.	E-mail	: surekhaben13@gmail.com
13.	Residential Address	: 1, Vinayakpark Society Jampura road, palanpur
14.	Blood Group	: O+
15.	Permanent Income Tax No.	: ABGPP6801M
16.	Bank A/C No.	: 10871438313
17.	C.P.F. Public	: —

Planning of Academic & Co-Curricular Activities From June 2021 to April 2022.

- B.A sem - I, III & V
  પ્રથમ સત્ર - 7 જુન-2021 to 31 ઓક્ટોબર- 2021
- દિવાળી વેકેશન -
- B.A sem - II, IV & VI
  બીજું સત્ર - 1 નવેમ્બર 2021 to 30 એપ્રિલ 2022
- [illegible] -
- ઉનાળુ વેકેશન - 1st May to 14th June

Paper / Topic / Allotted

B.A. sem - 1 to 6

~~B.A. Sem - 1 Paper no -~~

→ B.A Sem - 1 - Paper No - C.C. 102
Topic : સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ [illegible]

B.A. sem - 3 - Paper No - C.C. 309
Topic : [illegible]

B.A. sem - 5 : Paper No - C.C. 506
Topic : [illegible]

B.A : sem - 5 : Paper No : C.C. 508
Topic : [illegible]

B.A : sem - 5 : Paper No - C.C. 509
Topic : [illegible]

M.A. sem - 1 : Paper no - C.C. 101
Topic - [illegible]

M.A. sem - 3 : Paper no : C.C. 301
Topic : [illegible]

→ B.A - sem - 2 : Paper No - C.C. 202
Topic : [illegible]

B.A. sem - 3 : Paper no - C.C. 404
Topic : [illegible]

B.A. sem - 5 : Paper no - C.C. 606
Topic : [illegible]

B.A. sem - 5 : Paper no - C.C. 608
Topic - [illegible]

B.A. sem - 5 : Paper no - C.C. 609
Topic - [illegible]

M.A. sem - 2 : Paper no - C.C. 201
Topic - [illegible]

M.A. sem - 4 : Paper no - C.C. 403 C
Topic - [illegible]

Teaching plan for First Term Record (In Brief)

→ B.A. Sem-1 C.C. 102 [illegible] ([illegible])

([illegible])

યુનિટ-1 [illegible]

યુનિટ-2 [illegible]

યુનિટ-3 [illegible]

યુનિટ-4 [illegible]

→ B.A. Sem-3 C.C. 304 [illegible]

[illegible]

યુનિટ-1 [illegible]

યુનિટ-2 [illegible]

યુનિટ-3 [illegible]

યુનિટ-4 [illegible]

→ B.A. Sem-5 C.C. 506 [illegible]

યુનિટ-1 – [illegible]

યુનિટ-2 – [illegible]

યુનિટ-3 – [illegible]

યુનિટ-4 – [illegible]

→ B.A. Sem-5 C.C. 508 [illegible]

યુનિટ-1 – [illegible]

યુનિટ-2 – [illegible]

યુનિટ-3 – [illegible]

યુનિટ-4 – [illegible]

→ B.A. Sem-5 C.C. 509 [illegible] : [illegible] 1 [illegible] 9

યુનિટ-1 – [illegible]

યુનિટ-2, 3 – [illegible]

યુનિટ-4 – [illegible]

Teaching plan for Second Term Record (In Brief)

B.A - Sem-2 C.C. 202 [illegible]

યુનિટ : 1 – [illegible]

યુનિટ : 2 – [illegible]

યુનિટ : 3 – [illegible]

યુનિટ : 4 – [illegible]

B.A : Sem-4 C.C. 404 [illegible]

([illegible])

યુનિટ - 1 [illegible]

યુનિટ : 2 [illegible]

યુનિટ : 3 [illegible]

યુનિટ : 4 – [illegible]

B.A : Sem-6 C.C. 606 [illegible]

યુનિટ : 1 : [illegible]

યુનિટ : 2 : [illegible]

યુનિટ : 3 : [illegible]

યુનિટ : 4 : [illegible]

B.A : Sem-6 C.C. 608 [illegible]

યુનિટ : 1 [illegible]

યુનિટ : 2 [illegible]

યુનિટ : 3 [illegible]

યુનિટ : 4 [illegible]

B.A : Sem-6 C.C. 609 [illegible] 18 [illegible]

યુનિટ : 1 – [illegible]

યુનિટ : 2 : [illegible]

યુનિટ : 3 – [illegible]

યુનિટ : 4 – [illegible] (Exam)

ASSIGNMENT

M.A. sem-1 C.C. 101

2021-22

Sanskrit

Accredited "B" Grade by NAAC

G. D. Modi College of Arts

G. D. Modi Vidyasankul
Opp. S.T. Workshop, Highway, Palanpur - 385001. Ph.: 253784

Department Sanskrit

ASSIGNMENT

Year : 2022 - 2022

B.A./M.A. Sem : 1

NAME Solanki Dimpal R

Class [illegible] Roll No. 839 Mob. 7485925068

Paper No. C.C 101 Subject અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ (કાલિદાસ) સંસ્કૃત

Name of the Topic (અભિજ્ઞાનશાકુન્તલની કથા સ્રોત [illegible] કાલિદાસે કરેલ [illegible] નાટ્યાત્મક મહત્ત્વ ચર્ચો

Grade A

Date 6/1/2022

S K [illegible]

Signature of the Professor

C.C. 101

* અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમનું મૂળ સ્રોત જણાવી કાલિદાસે કરેલ ફેરફારોનું નાટ્યગત મહત્વ દર્શાવો?

→. પ્રાચીન પ્રાચીન ગ્રીક નાટ્યકારો તથા અંગ્રેજ નાટ્યકાર શેક્સપીયરની જેમ સંસ્કૃત નાટ્યકારો પણ પોતાના નાટકનું વસ્તુ ઉપજાવતા નહિ. તેમનાં નાટકો ખ્યાતવૃત્ત હતાં. એટલે તેઓ નાટકની વાતો મહાભારત - રામાયણ - પુરાણો કે લોકવાર્તા ઉપરથી લેતા. મૂળકથામાં પોતાનું કલ્પનાશક્તિ કામે લગાડી તેમને નાટ્યાનુકૂળ કલાઘાટ આપતા. આમ મૂળકથાને તેમના નાટ્યવિધાનમાં નાટ્યકારની કલા દેખાતી અને ઉમેરો તે ફેરફાર આવતા હતા.

→. શાકુન્તલનું મૂળ વસ્તુ તો મહાભારતનું છે. પણ તેની મુખ્ય આકૃતિ મહાભારતના આદિપર્વમાં તથા પદ્મપુરાણના સ્વર્ગખંડ, હરિવંશ, ભાગવત વગેરેમાં પણ મળે છે. (કટ્ઠહારિ જાતક) નામક બૌદ્ધ જાતકમાં પણ શાકુન્તલમાં આવતા અભિજ્ઞાનની મળતી વાત આવે છે.

—* શાકુન્તલ અને મહાભારત :- કાલિદાસના અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ નો મુખ્ય આધાર મહાભારતનું શકુન્તલોપાખ્યાન હોય એમ લાગે છે. આમ છતાં કાલિદાસે મહાભારતની સીધી સાદી વાતને નાટ્યસ્વરૂપ આપતાં તેમાં અનેક ફેરફારો કરી નાખ્યાં છે. કથાવસ્તુમાં કરવામાં આવેલા કેટલાક ફેરફારો ક્યા છે.

(1) મહાભારત પ્રમાણે હસ્તિનાપુરનો રાજા દુષ્યન્ત મૃગયા કરતાં કરતાં કણ્વના આશ્રમમાં પ્રવેશે છે. ત્યાં કણ્વ ફળ લેવા ગયા હોય તેમની ગેરહાજરીમાં તેમની કન્યા શકુન્તલાને મળે છે. શકુન્તલા ગાંધર્વ કે પોતાનો જન્મવૃત્તાંત જણાવે
[illegible]

જ્યાં રાજા તપોવનમાં ઓચિંતો આવી ચઢીયો છે
નાટકની. લજ્જાશીલ શકુન્તલા દુષ્યન્તની સામે
કંઈ પણ બોલી શકતી નથી. શકુન્તલાનો
જન્મવૃત્તાંત શકુન્તલાની સખી રાજાને કહે છે
કેવળ સૌજન્યથી ગયા છે. કાલિદાસના નાટકની
વાત સ્વાભાવિક છે. તેમાં નારીની સ્વભાવસહજ
લજ્જાશીલતા તથા મર્યાદાનો સંકેત દેખાય છે.

(2) દુષ્યન્ત લગ્નનો પ્રસ્તાવ મૂકે છે. શકુન્તલા
ઋષિ પિતા વનમાં ગયેલા કાશ્યપનો
આગમન ની રાહ જોવા કહે છે,
પરંતુ દુષ્યન્તની ગાંધર્વવિધિથી લગ્ન કરી
લેવા શકુન્તલાને આગ્રહ કરે છે, ત્યારે
શકુન્તલા શરત કરે છે કે પોતાનો પુત્ર જ
દુષ્યન્તની ગાદીનો વારસ થાય તો જ તે રાજા
સાથે લગ્ન કરે. આ શરત સ્વીકારતાં
દુષ્યન્ત તથા શકુન્તલા ગાંધર્વ વિધિથી લગ્ન
કરે છે. નાટકમાં શકુન્તલા સ્ત્રીસહજ સંકોચ
બતાવે છે. ત્યાં શરતની વાત આવતી નથી.
આમ નાટકમાં કેવળ સ્ત્રી-પુરુષનો પ્રણય જ
પ્રેમીજન લેવા કરી છે છે. કાશ્યપ ઋષિ આશ્રમથી દૂર
સોમતીર્થ ગયા હોવાથી આશ્રમમાં કોઈ નહોતું
આવતા નથી તેથી નાટકમાં દુષ્યન્ત શકુન્તલાના
કરેલા ગાંધર્વવિવાહ વધારે ઉચિત લાગે છે.
કાશ્યપની ગેરહાજરી દરમિયાન તેમના પ્રણયનો
ક્રમિક વિકાસ થાય છે

(3) મહાભારતમાં 'હું તને લેવા માટે મારી
ચતુરંગસેના' મોકલીશ એમ કહીને મનમાં
તો શંકામાં ડરતો ડરતો રાજા નગરમાં
જાય છે. અને ત્યાં ઋષિ કાશ્યપની બીકથી
તે લશ્કર મોકલતો નથી. શકુન્તલા તપોવનમાં
જ પુત્રને જન્મ આપે છે તપોવનમાં ત્યાં

સર્વદમન પાડવામાં આવ્યું છે. છ છ વરસનો થયો ત્યારે નારીણાં ચિરવાસો હિ બાન્ધવેષુ ન રોચતે — આખા પિયરમાં લાંબો વખત રહે તે બરાબર નથી એમ સમજીને શકુન્તલાને સાસરે વળાવવામાં આવે છે. નાટકમાં તો શકુન્તલા હજી સગર્ભા હતી ત્યાં જ કણ્વ પ્રવાસમાંથી પાછા ફર્યા છે અને તે જ દિવસે શકુન્તલાને સાસરે વળાવે છે. શકુન્તલાના પુત્રનો જન્મ મારીચના આશ્રમમાં થાય છે. નાટકની હકીકતો વિશેષ સ્વાભાવિક લાગે છે

(4) મહાભારતમાં કણ્વના શિષ્યો સાથે શકુન્તલા હસ્તિનાપુરમાં આવે છે ત્યાં નગરજનો વલ્કલધારી શિષ્યોની હાંસી કરે છે એટલે તેઓ ગુસ્સે થઈને ચાલ્યા જાય છે. ભરત અને શકુન્તલાનું એકલાં દુષ્યંતની સભામાં જાય છે. નાટકમાં શિષ્યો નગરના વાતાવરણથી અકળાયેલા છે, પણ તેઓ પાછા જતા નથી કે નગરજનો તેમની હાંસી કરતા નથી. શકુન્તલાની સાથે રહીને શિષ્યો છેક સુધી રાજાની સાથે દલીલ કરે છે. ખરી રાજ્યસભાની સાથે તપોવનની શાંતિ ક્યાં ગુરુ હાહાકાર ભર્યા આવકાર્ય છે અને વિરોધી લાગે છે

(5) મહાભારતમાં રાજા દુષ્યંત શકુન્તલાને ઓળખી જાય છે. છતાં તે કહે છે મને કંઈ યાદ આવતું નથી. આ સાંભળીને શકુન્તલા દુઃખી થાય છે. ક્રોધથી તે રાજાને સમજાવે છે તથા ઠપકો પણ આપે છે. આમ છતાં દુષ્યંત શકુન્તલાને સ્વીકારતો નથી. છેવટે દૈવી રીતે આકાશે તેમ અશરીરિણી વાણી સંભળાય છે: "હે દુષ્યંત! તું પુત્રનું પાલન કર, શકુન્તલાનો અપમાન ન કર." પછી દુષ્યંત શકુન્તલા તથા પુત્રને સ્વીકારી લે છે અને કહે છે કે

સ્વીકારતો પણ હતો. નાટકમાં તો દુર્વાસાના શાપને લીધે દુષ્યંત શકુંતલાને પરિચય ભૂલી ગયો છે. એટલે તે શકુંતલાને યાદ કરી શકતો નથી હોવાથી આકાશમાંથી આવેલું એક જ્યોતિ શકુંતલાને અપ્સરાતીર્થમાં લઈ જાય છે.

આપણે જાણીએ છીએ કે નાટકમાં વીંટી પાછી મળતાં રાજાને શકુંતલા યાદ આવે છે. તેણે શકુંતલાને કરેલો અન્યાય અને અપમાનથી તેને ઘણું જ દુઃખ થાય છે તે પશ્ચાત્તાપ કરતાં કરતાં શકુંતલા માટે ઝૂરે છે. છેલ્લે મારીચના તપોવનમાં બંને વિરહી પાત્રો અને તેમના પુત્રનું મંગલ મિલન થાય છે.

—. આમ આપણે જોઈશું કે કથાવસ્તુમાં કાલિદાસે કરેલા ફેરફારથી કથાવસ્તુને ગૌરવ અને નાટ્યાત્મકતા પ્રાપ્ત થયાં છે. વાર્તાના તેનું પાત્રમાં એક પણ વાતો સંભાળીને તથા પાત્રમાં અંતમાં અપૂર્વ ગૌરવ અને ઉદાત્તભાવિક સુંદર મૂળ વાર્તાને નાટ્યરૂપમાં બનાવવામાં આવી છે. મૂળ કથામાં માત્ર સ્ત્રી-પુરુષનું બાહ્ય આકર્ષણ લાગતું હતું. તેને બદલે અહીં પરિણામે પામવા માટે સ્ત્રી-પુરુષના ઉદાત્ત પ્રણયનું સુંદર ચિત્ર ઉપસાવવામાં આવ્યું છે. નાટકનાં પાત્રો એક ઉમદા સ્ત્રી અને પુરુષ તરીકે સ્વાભાવિક રીતે જ પ્રગટે છે. એટલે કથાંશ તેમનામાં ક્રમિકતા દેખાતી નથી.

—. નાટકમાં નાટ્યકારે કેટલાક નવા કલ્પનાત્મક પ્રસંગોને ઉમેર્યા છે. આમાં ભ્રમરનો પ્રસંગ રાણીના આક્રમણનો પ્રસંગ, દુર્વાસાના શાપ વીંટીનો પ્રસંગ, હંસપદિકાનું ગીત જ્યોતિનું અપ્સરાતીર્થમાંથી આગમન અને છઠ્ઠા-સાતમા

ચાતુર્ય અને કલાત્મકતા પૂરે છે. તથા પ્રતીકાત્મક હોવાથી નાટક - પ્રેક્ષકના મનમાં અનેક ભાવવર્તુળો અંકિત કરે છે. અંકોમાં ત્રીજો, ચોથો, પાંચમો અને છઠ્ઠો અંકની રચના ખૂબ મૌલિક છે. ભાવોના અંકોમાં પણ પ્રસંગો અને પરિસ્થિતિઓનું આલેખન કાવ્યમયી કરવામાં આવ્યું છે.

-• અહીં બધાં જ પાત્રો સુરેખ આકૃતિવાળાં છે, ચતુર, ગંભીર આકૃતિવાળાં, દીપ્તિમાન છતાં વિશ્વસનીય દુષ્યન્ત અહીં ધીરોદાત્ત નાયક બન્યો છે. શકુંતલા લજ્જાશીલ અને શીલવાન ભારતીય કન્યા તથા યુવતી છે. અનુરૂપ સંયમવાળા હોવા છતાં કણ્વપણું અંતર પિતૃત્વની ઊર્મિઓથી છલકાય છે. આ ઋષિના પત્નીની અપીલના વ્યક્તિત્વને ચતુર કરતા પ્રિયંવદા તથા અનસૂયાનાં પાત્રો પોતાનું અલગ ભાત અને તાજગીવાળી સત્ય અને ન્યાય આદિ શીલ ઊભા કરતા ગુણાત્મક શાર્ઙ્ગરવ - શારદ્વત તેજસ્વીતાથી નાટ્યક્રિયાને વિકસાવતો. રાજાનો ધીવરશુદ્ધિ, વયસ્ક વિદૂષક માઢવ્ય તથા ગૌતમી, કંચુકી, પુરોહિત, સેવકો વગેરે ગૌણ પાત્રો નાટ્ય બન્યાં છે.

-• આ નાટકની વિશિષ્ટતા એ છે કે તેમાં પાત્રો તથા વાતાવરણ ચિત્રણોમાં અતિપ્રાકૃત છે. પાત્રોની, પ્રસંગોની તથા વાતાવરણ ચિત્રણોમાં ઔચિત્ય વિકાસ દ્રષ્ટિ આપે જ જાય છે. અંતે નાટકમાં એક ઉદાત્ત આલોકનું નિર્માણ થાય છે.

* શાકુંતલ અને પદ્મપુરાણ : પદ્મપુરાણમાં આવતી શકુન્તલાની કથા (શાકુંતલ) ની કથાને વધારે

મેનકા સાથે થયું, માછલીના પેટમાંથી નીકળેલ
વીંટી જોતાં તે ક્ષણે આભિજ્ઞાનનું પકડાવવું
વિતાવાસ ધનમિત્રનું મૃત્યુ, ઈન્દ્ર ને મદદ
કરવા માટે રાજાનું સ્વર્ગમાં જવું વગેરે.
અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ ના ખાસ ખાસ પ્રસંગો
પદ્મપુરાણમાં પણ આવે છે. સરખાવો.

પદ્મપુરાણમાં એવો પાઠ છે કે શચીતીર્થ
સ્નાન વખતે શકુન્તલા વંદના કરે છે.
ત્યારે તેણે તે પોતાની સાથે રહેલી
પ્રિયંવદાને પોતાની વીંટી સાચવવા આપી.
પ્રિયંવદાના હાથમાંથી વીંટી પાણીમાં પડી
ગઈ. આ વાત તેણે છુપાવી રાખી, પણ
રાજા સમક્ષ જ્યારે શકુન્તલાએ પ્રિયંવદા
પાસે વીંટી માગી ત્યારે આ વાત બહાર
આવી. આમ છતાં 'પદ્મપુરાણ'ની કથાને
શાકુન્તલની કથા સાથે વિશેષપણે તો
સાચવ્યું છે જ. આથી વિન્ટરનિટ્ઝ જેવા
કેટલાક વિદ્વાનોને લાગ્યું છે કે શાકુન્તલની
કથાવસ્તુ માટે કાલિદાસનો આધાર
'પદ્મપુરાણ' પણ હોવા સંભવ છે.

પરંતુ પદ્મપુરાણનો સમય નિશ્ચિત નથી.
મોડો લાગે છે, કાલિદાસના સમય
પછી રચાયું છે. એટલે 'શાકુન્તલ'ની
અસર પદ્મપુરાણ ઉપર થઈ હોય તે
સંભવિત છે. પદ્મપુરાણ મહાભારતની
વાતોના ઘણા ઉપયુક્ત શ્લોકો સ્વીકાર્યા
છે. એટલે પદ્મપુરાણમાં તેણે શાકુન્તલના
કથાઓનું મિશ્રણ છે. એમ પણ બને
કે કેટલાક પુરાણોમાં થયું છે તેમ
પદ્મપુરાણમાં પણ અર્વાચીન સમયે લોકપ્રિય
કથાઓ ઉમેરી દેવાઈ હોય.

* શાકુન્તલ અને કઠ્ઠહારિજાતક : 'શાકુન્તલ' અને 'કઠ્ઠહારિજાતક' માં વીંટીનો એક સમાન પ્રકારનો પ્રસંગ આવે છે. જાતકમાં બ્રહ્મદત્ત રાજાએ પોતે જેના સમાગમમાં આવ્યા હતાં તેવી એક સુંદર સ્ત્રીને વીંટી આપી છે અને તેને પુત્ર અવતરે તો તે વીંટીની નિશાની સાથે તેને પોતાની સમક્ષ હાજર થવા કહ્યું છે. આ રીતે પુત્ર પ્રસવ્યા પછી જ્યારે તેવી સ્ત્રી પુત્ર સાથે બ્રહ્મદત્ત પાસે હાજર થાય છે. ત્યારે રાજા બ્રહ્મદત્ત પ્રથમ શરમથી તેનો સ્વીકાર નથી કરતો એટલે તેવી સ્ત્રી પોતે રાજાની પત્ની છે. અને બાળક રાજાનો જ બાળક છે એ સાબિત કરવા કહે છે કે જો આ પુત્ર રાજાનો જ હશે તો તે હવામાં અધ્ધર રહેશે. નહિ તો તે પૃથ્વી ઉપર પડી જશે! પુત્ર હવામાં અદ્ધર રહે છે અને આ રીતે તે રાજાનો જ પુત્ર છે. એમ સિદ્ધ થયા પછી રાજા માતાપુત્રને સ્વીકારે છે.

— આમ ઘણે અંશે – ખાસ કરીને વીંટીના પ્રસંગ પૂરતું 'શાકુન્તલ' અને જાતકની કથામાં ઘણું સામ્ય છે પરંતુ આ પ્રસંગ કવિદત્ત નિશાની લેખે પણ વીંટીનો ઉપયોગ કરવાનું તો ઘણા સમયથી પ્રચલિત છે જ કાલિદાસે વીંટી પાસેથી જે નાટ્યોપકારક કામ લીધું છે તેવું જ કામ જાતકકથામાં લેવાયું નથી. સમયના ઔચિત્યની દૃષ્ટિએ પણ જાતકકથા કાલિદાસની પહેલાં જ રચાઈ હશે એમ નિશ્ચિતપણે કહી શકાય તેમ નથી.

M.A. sem-I   C.C. 102

2021-22

Sanskrit

Accredited "B" Grade by NAAC

G. D. Modi College of Arts

G. D. Modi Vidyasankul

Opp. S.T. Workshop, Highway, Palanpur - 385001. Ph.: 253784

Department ____________

ASSIGNMENT

Year : 2021 - 2022

B.A./M.A. Sem : I

NAME Makwana Nikitaben Bavinbhai

Class .... Roll No. 822 Mob. [illegible]

Paper No. C.C. 102 Subject सिद्धान्तम्

Name of the Topic [illegible] પદ [illegible] સિદ્ધાંતના
આધારે [illegible] અને પ્રમાણો [illegible] ચર્ચા કરો.
૨. નિગમનના સિદ્ધાંતો ચર્ચો.

Grade B++

Date 6/1/2022

Signature of the Professor

[illegible]

① ચત્વારિ પદજાતાનિ એ વિધાનના આધારે યાસ્કના મત પ્રમાણે ચાર પદોની ચર્ચા કરો.

→ અહીંયા 'પદજાતો ચાર હોય છે' એ કથનમાં જે ચતુર (ચત્વારિ)નું પ્રયોગ કર્યું છે તે અવધારણાર્થે છે. 1. અર્થ: પદમ્ । [illegible] છે. એમ કહીને પદ એક જ છે એમ કહેનાર ઐન્દ્ર પરંપરા. 2. સુપ્તિઙન્તં પદમ્ । (પા.સૂ. 1/4/14) એવા સૂત્રથી પદો બે પ્રકારના જ છે એમ કહેનાર પાણિનીય પરંપરા. 3. નિપાત અને ઉપસર્ગો એક જ અભિન્ન ગણીને પદો ત્રણ છે એમ કહેનારી ઔદીક પરંપરા. 4. કર્મપ્રવચનીયાઃ । (પા.સૂ. 1/4/83) સૂત્રોક્ત કર્મપ્રવચનીયને (પૂર્વોક્ત ચાર પદોથી ભિન્ન) પાંચમુ પદ માનીને પદો પાંચ છે એમ કહેનારી પરંપરા અને પૂર્વોક્ત પાંચ પદોની સાથે ગતિશ્ચ । (પા.સૂ. 1/4/60) સૂત્રોક્ત ગતિસંજ્ઞક પદને પણ છઠ્ઠુ પદ ગણીને છ પ્રકારના પદો ગણાવનારી પરંપરા યાસ્કને સ્વીકાર્ય નથી. યાસ્કના મતે તો નામ, આખ્યાત, ઉપસર્ગ અને નિપાત એ ચાર જ પદો છે. અને એ સ્પષ્ટ કરવા માટે ચત્વારિ એમ લખ્યું છે. અહીં પદજાતાનિ માંનો જાત શબ્દ 'ગણ' અર્થમાં છે. સ્ત્રીલિંગ, નપુંસકલિંગ અને પુલિંગ નામો એ નામપદોનો ગણ છે. કર્તૃવાચન, કર્મવાચન અને ભાવવાચન ધાતુઓ આખ્યાતપદોનો ગણ છે. પ્ર, પરા, અપ, સમ્, અભિ વગેરે ઉપસર્ગપદોનો ગણ છે તથા ઇવ, ચ, નનુ વગેરે નિપાતપદનો ગણ છે.

* પદચતુષ્ટય - નામ, આખ્યાત, ઉપસર્ગ, નિપાત.

→ નામ- સત્ત્વના પ્રાધાન્યવાળાં પદને 'નામ' કહે છે. અહીં સત્ત્વનો અર્થ દ્રવ્ય થાય છે. ભાવ એટલે ક્રિયા અમૂર્ત છે. પરંતુ સત્ત્વ એટલે દ્રવ્ય મૂર્ત છે. ભાવ અને સત્ત્વ વચ્ચે ખાસ અંતર નથી. કેમ કે તે શબ્દો અનુક્રમે વ્રજ્ બ્રાહ્મણ અને ન અસ્ ભવતિ એવા લગભગ સમાનાર્થક [illegible]

(૧) સાધ્યાવસ્થાપન્ન ભાવ અને (૨) સિદ્ધાવસ્થાપન્ન ભાવ એટલે કે જ્યાં ક્રિયા પૂરી ન થઈ હોય. જેમ કે પચતિમાં 'રાંધવાની ક્રિયા થઈ રહી છે' અહીં રાંધવાની ક્રિયાનો પ્રારંભ બતાવાય છે. એટલે કે રાંધવાની ક્રિયાનો પ્રારંભ થયો છે પણ અંત આવ્યો નથી એટલે કે તે ક્રિયા ક્રમ સાધ્ય અવસ્થામાં છે. તેને જ સાધ્યાવસ્થાપન્ન ભાવ કહે છે. હવે જ્યારે રાંધવાની ક્રિયા પૂરી થઈ જાય છે ત્યારે પાક: એમ કહેવામાં આવે છે. અહીં રાંધવાની ક્રિયા પૂરી થઈ જાય છે ત્યારે પાક: એમ કહેવામાં આવે છે. અહીં રાંધવાની ક્રિયા સાધ્ય અવસ્થામાં પસાર થઈને સિદ્ધ અવસ્થામાં પહોંચી છે અને આથી જ ક્રિયા પૂર્ણ થઈ જતાં તે અમૂર્ત ક્રિયાએ મૂર્ત સ્વરૂપ પકડ્યું છે (કૃદભિહિતો ભાવ: દ્રવ્યવત્ પ્રકાશતે ઇતિ પતંજલિ:- 3/2/67 મહાભાષ્ય) તેથી તેને પાક: કહેવામાં આવે છે. આમ સત્ત્વ રૂપ આપન્ન દ્રવ્ય રૂપ બનેલા સિદ્ધાવસ્થાપન્ન ભાવ (પાક:) ને જ યાસ્ક 'નામ' કહે છે.

* આખ્યાત - જે પદમાં ભાવ (ક્રિયા)નું પ્રાધાન્ય બતાવતું હોય તેને આખ્યાત કહે છે. આખ્યાત શબ્દનો વિવિધ અર્થમાં પ્રયુક્ત થયેલો જોવા મળે છે. (ક) આખ્યાત એટલે તિઙન્ત = ધાતુ+તિ ક્રમ ઈ. વગેરે પ્રત્યયનો સમુદાય. દા.ત. પચતિ। (ખ) આખ્યાત એટલે કેવળ તિઙ્ પ્રત્યયો = પરસ્મૈપદ અને આત્મનેપદના નવ નવ પ્રત્યયો (ગ) આખ્યાત એટલે કેવળ ધાતુ. દા. ભૂ પચ્, ગમ્, એધ્. આમાંથી પહેલો (ક) મત વૈયાકરણોનો છે. બીજો (ખ) મત નૈયાયિકોનો છે તથા ત્રીજો (ગ) મત યાસ્કનો અને બીજા ઘણા વૈયાકરણોનો છે. અહીં પ્રસ્તુત ચર્ચામાં આખ્યાતનો અર્થ ધાતુ જ લેવાનો છે ત્યાં આખ્યાત = આખા ક્રિયાપદનો ...

કેવળ ધાત્વંશ (પચ્) ને માટે જ શાકટાયનના ઉપર્યુક્ત સિદ્ધાન્તમાં આખ્યાત શબ્દ વપરાયો છે આથી આપણે ભાવપ્રધાનમ્ આખ્યાતમ્ માં પણ આખ્યાત શબ્દનો અર્થ કેવળ 'ધાતુ' એમ કરીએ તો તે પણ અપ્રસ્તુત કે ખોટું નહીં ગણાય. અથવા 'ભાવ' નો એટલે કે ક્રિયાનો અર્થ જેનાથી પ્રાધાન્યેન મળે છે તે ધાતુને 'આખ્યાત' કહે છે.

૪ ઉપસર્ગ:- ઉપસર્ગો (= પ્રાદિશબ્દો) વાક્યમાં પૃથક્ વપરાયા હોય તેવું નિરૂપણ કરે છે.

કેટલાક આચાર્યો 'ઉપસર્ગને પોતાનો કોઈક સ્વતન્ત્ર અર્થ હોય છે' એમ માને છે. પરંતુ જો ઉપસર્ગો સ્વતન્ત્ર રીતે અર્થના વાચક બનતા હોય તો વાક્યમાં તેમનો નામ, આખ્યાતની જેમ સ્વતન્ત્ર પ્રયોગ પણ થઈ શકે એમ માનવું પડે. આ મતના સમર્થનમાં નીચેની દલીલો આપી શકાય. પ્રા. રાજવાડે નિર્દેશે છે તેમ (૧) ઉપોપ મે પરા મૃશ મા મે દભ્રાણિ મન્યથાઃ (ઋ.સં. ૧/૧૨૬/૭) ની મન્ત્રમાં કેવળ ઉપસર્ગોનો પ્રયોગ છે અને તે અમુક ક્રિયાપદનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે (૨) પાણિનિના વ્યવહિતાશ્ચ । (પા.સૂ. ૧/૪/૮૨) સૂત્રથી પણ નિર્દેશવામાં આવ્યું છે કે વેદવાક્યમાં ઉપસર્ગોનો સ્વતન્ત્ર પ્રયોગ પણ થઈ શકે છે (૩) પરાવત્ | પ્રવત્ | જેવા શબ્દોમાં પરા અને પ્ર જેવા ઉપસર્ગોને જ સીધો વત્ પ્રત્યય લગાડવામાં આવ્યો છે અને ઉત્તર | ઉત્તમ | જેવા શબ્દોમાં પણ ઉત્ ઉપસર્ગને તર | તમ | પ્રત્યયો લગાડવામાં આવ્યા છે ઉપસર્ગો સાર્થક હોવાનું આ એક પ્રમાણ છે. આ ઉપરાંત (૪) યાસ્કે 'વાજી' સાથે છે એ પદની સિદ્ધિ કરતાં અન્વય-વ્યતિરેક પદ્ધતિથી દર્શાવ્યું છે કે [illegible] માંથી ક વર્ણને કાઢી લેવાથી '[illegible]' એવો અર્થ મળતો નથી અને ક વર્ણની હાજરીથી તે અર્થ મળે છે માટે '[illegible]' એવો અર્થ ક વર્ણનો છે તેવી જ રીતે આપમાન |
[illegible]

મળતા નથી. તેમની ફક્તોથી તેને અર્થો મળે છે આથી ઘણા સિદ્ધ થાય છે કે ઉપસર્ગોને દ્યોતના અર્થો છે. (૬) ઉપસર્ગો એ બે ચાર પ્રકારનાં પદોમાંથી એક પ્રકારના 'પદ' ગણાતા હોય તો પદ હોવાને કારણે તેમાં પદત્વ હોવું જ જોઈએ.

* નિપાત :- હવે નિપાતોની ચર્ચાનો પ્રારંભ થાય છે. અનેક અર્થોમાં પ્રયોજાય છે તેથી (ચ, વા વગેરે) 'નિપાત' કહે છે. આ નિપાતો ત્રણ પ્રકારના છે ① ઉપમાર્થક ② કર્મપ્રવચનીયાર્થક અને ③ પાદપૂરક.

તે નિપાતોમાંથી (ઇવ, ન, ચિત અને નુ એ) ચાર ઉપમાર્થક છે. આમાંના અર્વાચીન લૌકિક સંસ્કૃતમાં અને અત્યાર સુધીના વેદમાં ઇવ નો ઉપમાર્થે પ્રયોગ થાય છે. જેમ કે, લોકમાં અગ્નિરિવ તેજસ્વી । અને વેદમાં અગ્નિરિવ મન્યો ત્વિષિતઃ । અને ઇન્દ્ર ઇવેહ ધ્રુવસ્તિષ્ઠ । લોકમાં ન એવા નિપાતનો પ્રતિષેધ અર્થમાં પ્રયોગ થાય છે. વેદમાં ઉપમા તેમજ પ્રતિષેધ એ બન્ને અર્થોમાં તેનો પ્રયોગ થાય છે. ઉદા. ત. વેદમાં નેન્દ્રં દેવમમંસત । " આદિત્ય રશ્મિઓથી ઇન્દ્રદેવનું માન્યું નહીં. " એ ઋચામાં પ્રતિષેધ અર્થમાં ન નો પ્રયોગ છે. વેદમાં જ્યારે પ્રતિષેધ અર્થ બતાવવો હોય ત્યારે જેનો પ્રતિષેધ કરવાનો હોય તે પદની પૂર્વે ન નો પ્રયોગ થાય છે. જેમ કે " દુર્મદાસો ન સુરાયામ્ । " જેવી રીતે દુષ્ટ મદવાળા કેટલાક પુરુષો મદિરાપાન કર્યા પછી ઘર કરીને હલ્લામાં ... કરે છે. " આ ઋચામાં ન નો ઉપમાર્થે પ્રયોગ થયો છે. વેદમાં જેની સાથે તુલના કરવાની હોય તે પદની પાછળ ન નો પ્રયોગ થાય છે.

ત્યારે આ નિપાતોને ઉપર્યુક્ત ત્રણ

કર્મોપસંગ્રહ એટલે કર્મપદ? કર્મણાં વા ઉપસંગ્રહ
જીતે તેથી વધારે અર્થ થાય કે જે નામ, જે
વિશેષણ કે જે ક્રિયાઓને ભેગાં કરતા. એટલે આ
પ્રકારના નિપાતો અર્થસંયોજક તરીકે કામ કરે છે. (3)
પાદપૂરક નિપાત: કાવ્યોક રચનામાં પાદ કે ચરણની
પૂર્તિને અર્થે વપરાય છે.

*

સાર્થક નિપાત			અનર્થક નિપાત
A_1	A_2	A_3	B
ઉપમાર્થક	કર્મોપસંગ્રહાર્થક	અનેકાર્થક (= અવ્યાર્થ)	પદપૂરણાર્થ
इव	च	हि	कम्
	अ	किल	ईम्
न	वा	मा	इद्
चित्	अह	खलु	उ
नु	ह	शश्वत्	इव
	उ	नूनम्	
		सीम्	

(2) નિર્વચનના સિદ્ધાંતો ચર્ચો.

→ નિરુક્ત એક વેદાંગ છે અને તેનો મહત્વનો વિષય વૈદિક મંત્રોનું અર્થઘટન કરવાનો છે. 'નિઘંટુ' નામના વૈદિક શબ્દકોશમાં અર્થની દૃષ્ટિએ દુર્બોધ શબ્દોનો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. તેને સમજવા માટે યાસ્કે 'ભાષ્ય' રૂપે પોતાના નિરુક્તની રચના કરી છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો નિરુક્તમાં નિઘંટુના શબ્દોનું "નિર્વચન" કરવામાં આવ્યું છે.

'નિર્વચન' શબ્દને સમજાવતાં દુર્ગાચાર્યે લખ્યું છે કે - નિપાતિતાસ્તુ અર્થાત્ પરોક્ષવૃત્તો અતિપરોક્ષવૃત્તો વા શબ્દો નિષ્કૃષ્ય વિગૃહ્ય વચનં નિર્વચનમ્। અર્થાત્ "પરોક્ષવૃત્તિ કે અતિપરોક્ષવૃત્તિમાં રહેલા શબ્દમાં ક્રિયાવાચક ધાતુને શોધી કાઢીને તે શબ્દના અર્થ કે ગૂઢરૂપે છુપાઈ ગયેલા અર્થનું વિવરણ કરવું તેને નિર્વચન કહે છે.

વૈદિક શબ્દોનું આવું 'નિર્વચન' કરવા માટે કયા (માર્ગદર્શક) ઉપાયો કે સિદ્ધાંતો લક્ષમાં રાખવા જોઈએ? એનું પ્રદર્શન કરવા માટે યાસ્કે નિરુક્તના બીજા અધ્યાયમાં આરંભે જ લખ્યું છે કે -

→(1) જે જે (ઉત્તરક । વલ્ક । નેત્ર । નાટક: વગેરે પદોમાં આવેલા ઉદાત્તાદિ સ્વરો અને સંસ્કારો (અર્થાત્ વ્યાકરણશાસ્ત્રમાં વર્ણવેલા પ્રકૃતિ + પ્રત્યયોના યોગો અને ગુણવિકારાદિ) તે પદના અર્થની સાથે બંધબેસતા થતા હોય, તે અર્થને અનુસરતા હોય ત્યારે તે પદોમાં તે પદોમાં અર્થને (અનુસારે) કોઈ ક્રિયાવાચક ધાતુ પણ અનુસ્યૂત થયેલો હોય એ રીતે

(2) પરંતુ જો કોઈ શબ્દમાં તેના પ્રચલિત અર્થનો અન્વય કરવાનો હોય (એટલે કે તે શબ્દમાં પ્રકટતા ધ્વનિશ્રેણીથી તે અર્થ ન નીકળતો હોય તો; અને તે શબ્દના પ્રચલિત અર્થને ઠસાવે) કોઈ ક્રિયાવાચક ધાતુ પણ તેમાં પ્રગટતો ન દેખાતો હોય તો તેવા સંજોગમાં એ શબ્દના અર્થની જ હંમેશા પરીક્ષા કરવી જોઈએ. ત્યાર પછી વ્યાકરણશાસ્ત્રની બહાર કોઈ અંશ રૂપની પણ સિદ્ધિ માટે સ્વીકારેલી કાલ્પનિક રીતિ = વ્યાકરણિક પ્રક્રિયાના સામ્યને આધારે તે શબ્દનું નિર્વચન કરવું.

(3) યાસ્ક નિર્વચનના ત્રીજા સિદ્ધાંતમાં કહે છે કે કોઈ શબ્દની સિદ્ધિ માટે વ્યાકરણગત [અવિદ્યમાન વૃત્તિ) સામાન્ય] આવું એક સામાન્ય પણ ન મળતું હોય તો તેવા શબ્દના એકાદ અક્ષર (= સ્વર) કે વર્ણ (= વ્યંજન)ના (સામ્યવાળા) કોઈ ધાતુ શોધવો; (કે જે ધાતુ તે શબ્દના પ્રચલિત અર્થને કહેવા શક્તિમાન હોય) તેના ઉપરથી પણ નિર્વચન કરી લેવું.

(4) ચોથા સિદ્ધાંત તરીકે કહે છે કે - કોઈપણ શબ્દનું નિર્વચન ન કરવું એવું તો ન જ કરવું અર્થાત્ નિર્વચન તો અવશ્ય કરવું જ. એટલે કે કોઈપણ શબ્દને રૂઢ = અવ્યુત્પન્ન માની કોઈ ન જ દેવો.

(5) પાંચમાં સિદ્ધાંત રૂપે કહે છે કે - સંસ્કારનો (પ્રકૃતિ + પ્રત્યયનો) યોગ અને તેમાં થતાં ધ્વનિપરિવર્તનાદિનો પણ આગ્રહ ન રાખવો. કારણ કે વ્યાકરણશાસ્ત્રમાં તર્જવિધિ તે બધી ધ્વનિપરિવર્તનાદિની પ્રક્રિયાઓ પણ કરેલી અંગે

સિદ્ધિ માટે પ્રકૃતિ કે પ્રત્યયના વર્ણોમાં લોપ, આગમ, વિકાર વગેરે સ્વીકાર્યાં છે. તેમનું અતિશયતા પ્રદર્શન કર્યું છે એટલે એમની દૃષ્ટિએ કે વર્ણોના લોપાગમ વગેરે વ્યાકરણ-શાસ્ત્રમાં માન્ય રખાયા હોય તો અહીં નિરુક્તમાં પણ તેમનું અનુકરણ કરી શકાય.

(6) નિર્વચનના છેલ્લા ઉપાય તરીકે યાસ્ક કહે છે કે 'અર્થાનુસારી વિભક્તિ- વિપરિણામ કરી લેવું.' જેમ કે કોઈ મન્ત્રમાં હસ્તે શક્તિઃ) નો અર્થ બોધ બેસાડવા માટે હસ્તે એવા અધિકરણના પદને દ્વિતીયા વિભક્તિમાં -હસ્તમ્- ફેરવવું જરૂરી હોય તો, તેમ કરી તરત જ મન્ત્રનું અર્થઘટન કરી લેવું અથવા તો વિભક્તિ નો અર્થ 'પ્રથમાદિ વિભક્તિઓ' એમ ન કરવો હોય તો 'વિભજન વિભક્તિ' = શબ્દનો વર્ણોમાં વિભાજન કરવો' એવો અર્થ પણ લઈ શકાય. [આ ઉપરાંત તદ્ધિતાન્ત શબ્દો કે સામાસિક શબ્દો વગેરેનું નિર્વચન કેવી રીતે કરવું ? તેની પદ્ધતિ પણ યાસ્કે વર્ણવી છે કે મૂળમાંથી જ આવગત કરવી.)

યાસ્કના આ નિર્વચનમાં સિદ્ધાન્ત બાબતે ડૉ. લક્ષ્મણ સ્વરૂપ કહે છે કે શબ્દોની વૈજ્ઞાનિક વ્યુત્પત્તિઓ -નિરુક્તિઓ- રજૂ કરનાર તરીકે સૌથી પહેલાં યાસ્ક જ કહી શકાય એમ છે અને યાસ્કે જ સૌથી પહેલાં - વહેલા નિર્વચનના - સામાન્ય સિદ્ધાન્તો રજૂ કર્યા છે.

Sanskrit

M.A. : Sem-I   C.C. 103

2021 - 22

Accredited "B" Grade by NAAC

G. D. Modi College of Arts

G. D. Modi Vidyasankul
Opp. S.T. Workshop, Highway, Palanpur - 385001. Ph.: 253784

Department Sanskrit

ASSIGNMENT

Year : 201 - 201

~~B.A.~~/M.A. Sem : I

NAME Makwana Nikitaben Pravinbhai

Class .... Roll No. 822 .... Mob. ....

Paper No. C.C. 103 .... Subject સંસ્કૃત

Name of the Topic

① મહાભારત કાલીન સમાજ જીવન વર્ણવો.
② રામાયણ કાલીન સમાજ જીવન વર્ણવો.
③ પુરાણની પરિભાષા જણાવી મહાપુરાણ તેમજ ઉપપુરાણ સમજાવો.

Grade B+
Date 6/1/2022

Signature of the Professor

(1) મહાભારત-કાલીન સમાજ જીવન વર્ણવો.

→ મહાભારતની ભૂમિ વેદવ્યાસે લખેલું મહાકાવ્ય છે. એવી માન્યતા છે. જેની ગણના સ્મૃતિ ગ્રંથોમાં કરવામાં આવે છે. મહાભારત ભારતીય સંસ્કૃતિની સૌથી પ્રસિદ્ધ કથા છે હિંદુ ધર્મના બે મહાન ગ્રંથોમાં રામાયણ અને મહાભારતનો સમાવેશ થાય છે. આ કથાના કેન્દ્રમાં કુરુ-વંશના બે ભાઈઓના પુત્રો- પાંચ પાંડવો અને સો કૌરવો - વચ્ચેની શત્રુતાની વાત છે કે આગળ જતાં એક ભયંકર મોટા યુદ્ધમાં પરિણમે છે. યુદ્ધમાં વિષ્ણુનો આઠમો અવતાર કૃષ્ણ પાંડવોના પક્ષમાં અર્જુનના સારથી બને છે કે દરમ્યાન તે અર્જુનને ઉપદેશ આપે છે આ ઉપદેશ મહાભારતના એક ખંડમાં રહેલો છે. જેને ભગવદ્-ગીતા કહે છે. મહર્ષિ વેદવ્યાસના પ્રિય શિષ્ય વૈશંપાયન દ્વારા જનમેજયને આ કથા વિસ્તારપૂર્વક કહેવામાં આવી હતી તેથી તેનું એક નામ જય-સંહિતા તરીકે પણ પ્રસિદ્ધ છે.
યદિહાસ્તિ તદન્યત્ર ~~યન્નેહાસ્તિ ન તત્ ક્વચિત્~~
કહેવાય છે કે આ ગ્રંથ મહાભારતમાં છે તે જ બીજા ગ્રંથોમાં છે. જે આ મહાભારતમાં નથી તે બીજા કોઈ ગ્રંથોમાં નથી. આમ આ હિંદુ ધર્મનો એક ગ્રંથ જ નથી પણ એક રાજનીતિ છે જે કોઈ આ ગ્રંથ વાંચી જાય તેને હિન્દુ ધર્મનું પૂર્ણ જ્ઞાન થઈ જાય છે. આ ગ્રંથનું મૂળનામ જય ગ્રંથ હતું અને પછી તે ભારત અને ત્યારબાદ મહાભારત તરીકે ઓળખાયો.

મહાભારતના પૌરાણિક ગ્રંથોની જેમ આ મહાકાવ્ય પણ પહેલાની વાચિક પરંપરા દ્વારા આપણા સુધી પહોંચ્યું છે પછી મુદ્રિત પ્રતના વિકાસ થયા પહેલાં તેના ઘણાં ભૌગોલિક સંસ્કરણ થઈ ગયા હતા જેમાં એવી ઘણી ઘટનાઓ ઉપલબ્ધ છે કે મૂળ ગ્રંથમાં નથી મળતા અથવા તો જુદા રૂપમાં જોવા મળે છે.

કર્ણની કથા:- કર્ણ એક મહાન યોદ્ધો હતો પરંતુ

ને યુધિષ્ઠિરનો મોટો ભાઈ હતો. કુંતીએ લગ્ન પહેલા તેને આપેલા વરદાનની પરખ કરવા સૂર્યદેવનું આહવાન કરતા કર્ણની પ્રાપ્તિ થઈ હતી.

ભારત દેશના વ્યાપક ભાગના વંશજ શાંતનું હસ્તિનાપુરમાં રાજ્ય કરતા હોય છે અને તેમને ગંગાથી આઠ પુત્રો થાય છે. લગ્ન પૂર્વેની શરત મુજબ ગંગા તેના સાત પુત્રોને નદીમાં પધરાવી દે છે પરંતુ આઠમાં પુત્રને વખતે શાંતનું તેને રોકી દે છે અને તેને દેવવ્રત નામ આપી મોટો કરે છે અને દેવવ્રત યુવરાજ થાય છે.

સંરચના

1. આદિપર્વ- રાજકુમારોનો જન્મ અને લાલનપાલન
2. સભાપર્વ - મય દાનવ દ્વારા ઇન્દ્રપ્રસ્થ ભવનનું નિર્માણ હસ્તિનાપુરની જુગટુ દ્યૂત ક્રીડા અને પાંડવોનો વનવાસ.
3. અરણ્યકપર્વ (અરણ્યપર્વ) - વનમાં 12 વર્ષનું ભ્રમણ.
4. વિરાટપર્વ- રાજા વિરાટના રાજ્યમાં પાંડવોનો અજ્ઞાતવાસ
5. ઉદ્યોગપર્વ- યુદ્ધની તૈયારી

* મહાભારતના પાત્રો

→ અભિમન્યુ- અર્જુનનો વીર પુત્ર છે જે કુરુક્ષેત્રના યુદ્ધમાં વીરગતિ પામ્યો.

→ અંબા- અંબાલિકા અને અંબિકાની બહેન જેણે પોતાના અપહરણના પ્રતિશોધમાં આત્મહત્યા

→ દ્રૌપદી - દ્રુપદની પુત્રી કે અગ્નિમાંથી પ્રગટ થઈ હતી.

→ દ્રોણ - હસ્તિનાપુરના રાજકુમારોને શસ્ત્ર વિદ્યા શીખવનાર બ્રાહ્મણ ગુરુ, અશ્વત્થામાના પિતા.

→ દુર્યોધન - કૌરવોમાં સૌથી મોટો, હસ્તિનાપુરની ગાદીનો દાવો કરનાર, ધૃતરાષ્ટ્ર અને ગાંધારીના ૧૦૦ પુત્રોમાં સૌથી મોટો.

→ ધૃતરાષ્ટ્ર - કૌરવોના પિતા તથા મહાભારતના યુદ્ધ સમયે હસ્તિનાપુરના રાજા.

મહાભારત કાલીન સમાજ દર્શનની વર્તમાન સમયમાં પ્રસ્તુતી વિષય ઉપર આ વ્યાખ્યાન યોજાયું હતું. તેમાંથી જાણવા મળ્યું કે આજે પરિવારના સભ્યોમાં આંતરિક કલહ વધી રહ્યો છે ત્યારે મહાભારત આપણને શીખવાડે છે કે કુટુંબના સભ્યોમાં પરસ્પર ઈર્ષ્યા, લોભ, અભિમાન, સંપત્તિ કુળનો કેવો વિનાશ થાય છે. વળી તેમાંથી વાસ્તવતા કે મહાભારત એ કાલ્પનિક આધારો સત્ય થયો તે બધું જ મહાભારતમાંથી મળતો વૈજ્ઞાનિક સમજાવ્યા હતા.

(૧) રામાયણ કાલીન સમાજ જીવન વર્ણવો.

→ રામાયણમાં વર્ણવેલું રામ-રાજ્ય આદર્શ રાજ્ય ગણાય છે. ~~વાલ્મિકી~~ વાલ્મીકિ રામાયણમાં વર્ણવ્યવસ્થાનો ઉલ્લેખ બહુ જોવા મળતો નથી પણ ત્યારે વ્યવસ્થા અસ્તિત્વ ધરાવતી ન હતી તેવું ન માની શકાય. રામાયણમાં બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય, શુદ્ર શબ્દનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે. શુદ્ર કાળમાં ઉતરતી, કક્ષાના ગણાતા હતા પરંતુ મહાભારતમાં જેમ એકલવ્યને કાળના રાજાના પુત્ર હોવાથી શિક્ષણ આપવામાં આવતું નથી તેવું રામાયણમાં જોવા મળતું નથી. રામાયણમાં ગુહ રાજાની સાથે જ મૈત્રી છે અને રામના મિત્ર તરીકે ગણાય છે.

વાનરો જંગલમાં રહેતા હતા છતાં તેમને હીણી રીતે જંગલી ગણવામાં આવ્યા નથી ઉલટું રામ તેમનો આભાર લે છે અને તેના રાજા સુગ્રીવને પોતાનો પરમ મિત્ર માને છે. રાક્ષસો સાથે રામને દુશ્મની હતી અને ઘણા રાક્ષસોની સામે તેમણે લડ્યા પરંતુ વિભીષણ રાક્ષસ કુળના હોવા છતાં તેને શરણ આપ્યું અને તેને લંકાનો રાજા બનાવ્યો. ઉપરાંત રાવણનો પણ અગ્નિસંસ્કાર કરવા માટે રામે આગ્રહ રાખેલો.

ઋષિઓ ત્યારે જંગલમાં રહી ઘાસની કુટિરો કુટિયામાં રહેતા છે. અને તેઓ એકલા નહીં પરંતુ મોટા સમૂહોમાં રહેતા હતા. ઘણા ઋષિમુનિઓ મોટા મોટા આશ્રમો, પોતાના વનો, સરોવરો કે તળાવો હતા. કેટલીક તો તેમના આશ્રમો એટલા વિશાળ હતા કે તે પર્વતો સરોવરો કે પૂરા વનને આવરી લેતા. તપોવનનું જીવન ચાર ભાગમાં વહેંચાયેલું હતું - બ્રહ્મચર્ય, ગૃહસ્થ, વાનપ્રસ્થ અને સંન્યાસ

પૃથ્વી પર અનેક રાજ્યો હતા અને દરેક રાજ્યમાં રાજા અને રાજાની નીતિ અમલમાં હતી. દરેક રાજ્યમાં મોટો પુત્ર જ રાજ્યનો વારસદાર થતો. સીતા ત્યાગના પ્રસંગ પરથી જાણવા મળે છે કે લોકોને રાજાની પસંદગી-નાપસંદગી વ્યક્ત કરવાનો અધિકાર હતો અને રાજા પ્રજાની ઇચ્છાને અનુરૂપ જીવતો. સ્ત્રીઓને રાજ્ય કારભારમાં પૂરતો અધિકાર મળતો હતો. સ્ત્રીની બુદ્ધિ વિશે ખાસ કરીને કૈકેયીના પ્રસંગે- વાલ્મીકિ રામાયણમાં ઘણા ઉલ્લેખો છે. કે તેની બુદ્ધિ ચંચળ સ્વાર્થી કે દીર્ઘદૃષ્ટિ વગરની મનાઈ છે. પરંતુ સાથે સાથે અનસૂયા, સીતા, મંદોદરી, તારા વગેરેના વખાણ કરવામાં આવ્યા છે. રાવણ અને વાલી બંનેનો નાશ તેમની પત્નીના કહેવાનો અનાદર કરવાથી થયો હતો.

રામના જીવનની જેમ કૃષ્ણજીવનનો આદર્શ આલેખાયેલો છે જેમાં પુત્રે માતા-પિતાની આજ્ઞા માની. પત્ની પતિની આજ્ઞા માને. પતિ પત્નીને પ્રિય હોય તેવું કરે. મોટાભાઈ નાના ભાઈને પુત્રની જેમ સાચવે વગેરે આદર્શ કૌટુંબિક જીવન બતાવે છે.

(3) પુરાણની પરિભાષા જણાવી મહાપુરાણ સહિત ઉપપુરાણ સમજાવો.

→ પૂર્ણ સત્યને નવી રીતે કહી દેવું નામ પુરાણ વેદ અને ઉપનિષદમાં જે સત્યો સંહિતા માધ્યમથી કહેવામાં આવ્યા છે તેજ સત્યો પુરાણોમાં કથાના માધ્યમથી કહેવામાં આવ્યા છે. પુરાણો અઢાર છે.

પુરાણ	શ્લોકોની સંખ્યા
(1) બ્રહ્મપુરાણ	(10,000)
(2) પદ્મ પુરાણ	(55,000)
(3) વિષ્ણુ પુરાણ	(23,000)
(4) શિવ પુરાણ	(24,000)
(5) શ્રીમદ્ ભાગવતમ	(18,000)
(6) નારદ પુરાણ	(25,000)
(7) માર્કંડેય પુરાણ	(9,000)
(8) અગ્નિ પુરાણ	(15,400)
(9) ભવિષ્ય પુરાણ	(14,500)
(10) બ્રહ્મવૈવર્ત પુરાણ	(18,000)
(11) લિંગ પુરાણ	(11,000)
(12) વરાહ પુરાણ	(24,000)

(14) વામન પુરાણ (10,000)

(15) કૂર્મ પુરાણ (17,000)

(16) મત્સ્ય પુરાણ (14,000)

(17) ગરુડ પુરાણ (19,000)

(18) બ્રહ્માંડ પુરાણ (12,000)

અઢાર પુરાણોમાં કુલ શ્લોકોની સંખ્યા ચાર લાખ થાય છે.

* ઉપપુરાણ

→ ઉપપુરાણ અઢાર છે

1. સનત પુરાણ
2. નારસિંહ પુરાણ
3. નારદ પુરાણ
4. શિવ પુરાણ
5. કપિલ પુરાણ
6. માનવ પુરાણ
7. ઔશનસ પુરાણ
8. વરુણ પુરાણ
9. કાલિકા પુરાણ
10. સાંબ પુરાણ
11. સૌર પુરાણ
12. આદિત્ય પુરાણ.
13. માહેશ્વર પુરાણ.
14. દેવી ભાગવત.
15. વશિષ્ઠ પુરાણ
16. નંદિ પુરાણ

Accredited "B" Grade by NAAC

G. D. Modi College of Arts

G. D. Modi Vidyasankul

Opp. S.T. Workshop, Highway, Palanpur - 385001. Ph.: 253784

Departmen Gujarati

ASSIGNMENT

Year : 2021 - 2022

~~B.A.~~/M.A. Sem : 1

NAME Chaudhary kamla M

Class .... Roll No. 333 Mob. 9327285007

Paper No. CC - 102 Subject Gujarati

Name of the Topic ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા

Grade A

Date 6/1/22

Signature of the Professor

* ગુજરાતી નાટકના ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા જણાવો.

→ **પ્રસ્તાવના :-**

નાટક અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપની તુલનાએ અતિ પ્રાચીન અને દૃશ્યશ્રાવ્ય સ્વરૂપ છે. ભવાઈ અને સંસ્કૃત ભાષાના નાટકો હોવા છતાં અંગ્રેજોના સંસર્ગથી ગુજરાતી નાટક અને રંગભૂમિનો પ્રારંભ થાય છે. ગુજરાતી નાટકમાં વિવિધ સર્જકોના ફાળો મહત્ત્વનો છે. તેમણે આપેલા નાટકો પ્રખ્યાત અને પ્રસિદ્ધ બન્યા છે.

→ **નાટકનો ઉદ્ભવ :-**

ઇ.સ. ૧૮૫૦ની મહારાષ્ટ્રના જગન્નાથ શંકર શેઠે મુંબઈમાં સૌપ્રથમ નાટ્યથિયેટર શરૂ કર્યું છે. આરંભમાં આ થિયેટરમાં અંગ્રેજી નાટકો ભજવતા. ઇ.સ. ૧૮૫૩થી તેમાં મરાઠી નાટકો ભજવાય છે.

ગુજરાતી સાહિત્ય જગતમાં ખરેખર નાટકનો આરંભ અર્વાચીન યુગમાં થયો. ભારતમાં અંગ્રેજી શાસન હતું ત્યારે અંગ્રેજી કેળવણીથી અનેક પ્રજાની જાગૃતિ ફેલાવી હતી. અંગ્રેજોના અમલદારો માટે તથા તેના મનોરંજન માટે ભજવાતા અંગ્રેજી નાટકોમાંથી પ્રેરણા લઈ આપણાં ત્યાં નાટકો લખાવા માંડ્યા. તે સમે કરતાં થિયેટરો બંધાતા અને ભજવાતા પણ ખરાં. વ્યવસાયિક ઉદ્દેશ માટે નાટકો લખનારમાં રણછોડભાઈ, આશારામ, ડાહ્યાભાઈ ધોળશાજી, નથુરામ શુક્લ, અમૃતકેશવ નાયક, વાઘજી ઓઝા, રઘુનાથ બ્રહ્મભટ્ટ વગેરે હતા.

ગુજરાતી નાટકના ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં જોઈએ તો ગુજરાતમાં ગુજરાતીનું પહેલું મૌલિક નાટક ઇ.સ. 1862 માં પ્રગટ થયેલું 'ગુલાબ' ગણી શકાય. આ 'ગુલાબ' નાટકના લેખક નગીનદાસ તુળજાદાસ મારફતિયા છે. આ લેખક પહેલા ગ્રેજ્યુએટ હતા. આ પૂર્વે ગુજરાતી નાટક અને રંગભૂમિને આકારવામાં તથા વિકસાવવામાં પારસીઓનું સ્થાન સ્વીકારવું રહ્યું. ત્યારબાદ દક્ષિણ નાટક મંડળીઓએ પણ નાટકો ભજવીને ગુજરાતી પ્રજાને નાટકમાં રસ લેતી કરી હતી. એટલે ગુજરાતી નાટક પર અંગ્રેજી, સંસ્કૃત ભાષાઓ, ને દક્ષિણી મરાઠી અને પારસી નાટક મંડળીનો પ્રભાવ અવશ્ય રહ્યો હતો.

ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ

તપાસીએ તો ગુજરાતી ભાષાની પ્રથમ નાટ્યકૃતિ 'લક્ષ્મી' 1851 માં દલપતરામ આપે છે, જે ગ્રીક નાટ્યકાર એરિસ્ટોફિનિસના 'પ્લુટસ' નામે પુસ્તકના અંગ્રેજી અનુવાદ પરથી કરાવેલ રૂપાંતર છે. ગુજરાતી નાટ્યસાહિત્યની પ્રથમ પુસ્તક કૃતિ તરીકેનું માન મેળવતું 'મિથ્યાભિમાન' નાટક એ દલપતરામનું મૌલિક નાટક છે. પરંતુ પ્રથમ મૌલિક નાટક તો ઇ.સ. 1862માં 'ગુલાબ' નગીનદાસ મારફતિયા આપે છે. આમ તો ઇ.સ. 1851 માં રણછોડભાઈ ઉદયરામ 'જયકુમારી વિજય' નાટક લખવા માંડે છે અને 'છું કારણો છે' નામે 'બુદ્ધિપ્રકાશ'માં હપતાવાર પ્રગટ કરે છે. પરંતુ સંપૂર્ણ ઇ.સ. 1865 માં પ્રગટ થયું હતું. આથી નગીનદાસ મારફતિયા રચિત 'ગુલાબ' નાટકને પ્રથમ મૌલિક નાટક ગણવામાં આવે છે.

આમ, વીસમી સદીનાં ઉત્તરાર્ધમાં ગુજરાતી નાટક અને રંગભૂમિ કંઈક કાઠું કાઢે છે. નાટ્યસમૃદ્ધિ ગુજરાતી સાહિત્યમાં નવીન જુવાળો ભર કરે છે. હવે નવીન પ્રયોગશીલતા નાટકમાં આવે છે.

'આકંઠ સાબરમતી' જેવી સંસ્થાના સાંનિધ્યમાં રહી મધુ રાય, લાભશંકર ઠાકર, ચિનુ મોદી, આદિલ મન્સૂરી, સુભાષ શાહ, ઇન્દુ પુવાર, રમેશ શાહ, વગેરે લેખકો ભજવણીના સાથે-સાથે લેખન સર્જન કરતાં હતાં, તે પછી જુદા પડ્યા છે.

મુંબઈમાં સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર પોતાની રીતે નાટ્યલેખન કરે તેવા મુંબઈમાં નૌશિલ મહેતા, ઉત્તમ ગડા, મિહિર ભુતા, ભરત નાયક, જ્વલંત પારેખ, વગેરેની પણ નાટ્યસર્જન પ્રવૃત્તિ ચાલે છે. અત્યારે શેરી નાટકો ભજવાય છે. તેની પ્રવૃત્તિઓ જોવા મળે છે.

નવીન પંડ્યા, સૌમ્ય જોશી જેવા કૈલાડ અંશી પુતળબધ્ધલા શબ્દો છે. હસપત ચૌહાણ, મોહન બારોટ પણ પ્રયોગશીલ નાટ્યલેખકો તરીકેની અનેરી છાપ છોડી છે.

વર્ષા અડાલજા, ધીરુબહેન પટેલ નારીચેતનાં આલેખ્ય છે. નાટ્યમાં આજ આધુનિક શૈલીઓ અપનાવાય છે. 'ડોલિ' દ્વારા નિમેષ દેસાઈ સક્રિય છે. સુરતના કપિલદેવ શુક્લ પણ કાર્યશીલ છે.

આમ, ગુજરાતી સાહિત્યમાં નાટ્યલેખન પ્રવૃત્તિ સતત વેગવતી અને વિકસિત છે. તેથી તો સતીશ વ્યાસ લખે છે,

'ગુજરાતનું નાટક હજુય જીવે છે અને એની જિજીવિષા પ્રબળ છે તો આશ્ચર્ય પમાતી શકાય એવું છે.'

ઉપસંહાર :

આમ, ગુજરાતી સાહિત્યમાં નાટક સતત પ્રગતિ કરતું જણાયું છે. નાટક એ દૃશ્ય અને શ્રાવ્ય પ્રકારનું સ્વરૂપ છે. નાટકમાં અભિનય એ મહત્ત્વનું અંગ છે. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ઐતિહાસિક, પૌરાણિક, સામાજિક વગેરે પ્રકારના નાટકો જોવા મળે છે. અનેક સર્જકોએ વિવિધ અને વિશિષ્ટ પ્રકારના નાટકોની રચના કરી છે.

Accredited "B" Grade by NAAC

G. D. Modi College of Arts

G. D. Modi Vidyasankul
Opp. S.T. Workshop, Highway, Palanpur - 385001. Ph.: 253784

Department Arts

English

ASSIGNMENT

Year : 2021 - 2022

B.A./M.A. Sem : 3

NAME Joshi [illegible] Shaileshbhai

Class 1 Roll No. 97 Mob [illegible]

Paper No. 301 Subject English

Name of the Topic Character of Heathcliff

Grade B+

Date 24/1/21

Signature of the Professor

marriage to Edgar nor does this love ~~for her~~ ~~[struck]~~ diminishes after Catherine's death. Heathcliff tells Nelly that his soul has been tormented all these years by his conviction ~~that~~ that Cathey's ghost ever exist and that he has lost her. It is this longing which him even a man can not be described as a villain.

What Heathcliff does is to use against his enemies their own weapons to have been all their own skill. Heathcliff remains and sympathy through all his career in his revenge of course we do not approve of what he does. but we cannot also condemn it wholly. Heathcliff undergoes a certain ~~strange~~ transformation towards the end of the novel when he refuses to act, to revenge himself on the younger generation of power and property through his own revenge. Thus, the quality of feeling which binds Cathey and Heathcliff is conveyed to us in so uncertain terms their love emerges as one of the most powerful motives in the novel and as one of the most powerful force in it.

=α=α=α=α=

Character of Heathcliff

The figure of Heathcliff in Wuthering Heights has given rise to much controversy. According to the traditional view Heathcliff is completely villain without anything raising him belonging to a large body of a modern criticism. However Heathcliff does have certain villainous qualities but he still wins our sympathy as the story [illegible] all for him the very end despite his savage cruelty.

Heathcliff is a diabolical character but not a villain. The word diabolical means having some links with the devil or demon while the word villain means one who is wicked through and through. It is possible for a diabolical character to win sympathy by some redeeming quality while a villain is hated by us in extreme and has nothing likeable at all about him.

Heathcliff's cruel deeds have a motive behind him and he also impresses us by his immortal passion for Cathy, a passion which has an element of grandeur in it.

Our sympathies go initially to Heathcliff because he is seen only as a victim of ill-treatment by Hindley [illegible] [illegible] cruelty and arrogance.

of three years. the returns as a Rich man the dominates the scene.

But although he is now strong and his enemies are weak, his life is one of the purest misery [illegible] the more show because he suffers in a [illegible] way the author implies very strongly that if Heathcliff during his absence has not sold his soul to the devil he has in effect done so after hundred chapter in novel [illegible] them some [illegible] that Heathcliff is suffering the torments of a lost soul.

From the moment of his birth he is referred to as a devil and a satan, after [illegible] [illegible] to Heathcliff is a man. If he is mad or if he is a devil himself. Heathcliff [illegible] said a [illegible] [illegible] is a powerful instrument for completing the formation of Heathcliff

Heathcliff himself mentions a devouring torment when he learns of Catherine's illness. He says that if he were even to lose her he [illegible] would describe his future death and hell his existence after losing her would be hell [illegible] him [illegible] [illegible] [illegible] introduce the other ways to perform to Heathcliff and then ways is diabolical Heathcliff is

Accredited "B" Grade by NAAC

G. D. Modi College of Arts

G. D. Modi Vidyasankul

Opp. S.T. Workshop, Highway, Palanpur - 385001. Ph.: 253784

Department Gujarati

ASSIGNMENT

Year : 2021 - 2022

~~B.A.~~/M.A. Sem : 1

NAME: Chaudhury Kamlu M

Class: .... Roll No. 333 Mob. 9327285007

Paper No. CC - 102 Subject Gujarati

Name of the Topic: ગુજરાતી નાટકના ઉદ્‌ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા

Grade: A

Date: 6/1/22

Signature of the Professor

* ગુજરાતી નાટકના ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા જણાવો.

→ **પ્રસ્તાવના :-**

નાટક અન્ય સાહિત્ય સ્વરૂપની તુલનાએ અતિ પ્રાચીન અને દૃશ્યશ્રાવ્ય સ્વરૂપ છે. ભવાઈ અને સંસ્કૃત ભાષાના નાટકો હોવા છતાં અંગ્રેજોના સંસર્ગથી ગુજરાતી નાટક અને રંગભૂમિનો પ્રારંભ થયો છે. ગુજરાતી નાટકમાં વિવિધ સર્જકોના ફાળો મહત્ત્વનો છે. તેમના આપેલા નાટકો પ્રખ્યાત અને પુરાઈ બન્યા છે.

→ **નાટકનો ઉદ્ભવ :-**

ઈ.સ. ૧૮૫૨ની મહારાષ્ટ્રના જગન્નાથ શંકર શેઠે મુંબઈમાં સૌપ્રથમ નાટ્યથિયેટર શરૂ કર્યું છે. આરંભમાં આ થિયેટરમાં અંગ્રેજી નાટકો ભજવતા ઈ.સ. ૧૮૫૩થી તેમાં મરાઠી નાટકો ભજવાય છે.

ગુજરાતી સાહિત્ય જગતમાં ખરેખર નાટકનો આરંભ અર્વાચીન યુગમાં થયો. ભારતમાં અંગ્રેજી શાસન હતું ત્યારે અંગ્રેજી કેળવણીએ અનેક જાતની જાગૃતિ ફેલાવી હતી. અંગ્રેજોના અમલદારો માટે તથા તેના મનોરંજન માટે ભજવાતાં અંગ્રેજી નાટકોમાંથી પ્રેરણા લઈ આપણે ત્યાં નાટકો લખાવા માંડ્યા. તે અતિ ઘણા થિયેટરો બંધાયા. એ ભજવાતા પણ ખરા, વ્યવસાયિક ઉદ્દેશ માટે નાટકો લખનારમાં રણછોડભાઈ, આશારામ, ડાહ્યાભાઈ ધોળશાજી, નથુરામ શુક્લ, અમૃતકેશવ નાયક, વાઘજી ઓઝા, રઘુનાથ, મૂળશંકર વગેરે હતા.

આમ, ગુજરાતી સાહિત્યમાં નાટ્યલેખન પ્રવૃત્તિ સતત વેગવંતી અને વિકસિત છે. તેથી તો સતીશ વ્યાસ લખે છે,

'ગુજરાતનું નાટ્ય દરિદ્ર ભલે હો અને એની જિજીવિષા પ્રબળ છે તો આશ્ચર્ય પમાડી શકાય એવું છે.'

ઉપસંહાર :

આમ, ગુજરાતી સાહિત્યમાં નાટક સતત પ્રગતિ કરતું જણાયું છે. નાટક એ દૃશ્ય અને શ્રાવ્ય પ્રકારનું સ્વરૂપ છે. નાટકમાં અભિનય એ મહત્વનું અંગ છે. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ઐતિહાસિક, પૌરાણિક, સામાજિક વગેરે પ્રકારના નાટકો જોવા મળે છે. અનેક સર્જકોએ વિવિધ અને વિશિષ્ટ પ્રકારના નાટકોની રચના કરી છે.

આમ, વીસમી સદીનાં ઉત્તરાર્ધમાં ગુજરાતી નાટક અને રંગભૂમિ કંઈક કાઠું કાઢે છે. નાટ્યસમૃદ્ધિ ગુજરાતી સાહિત્યમાં નવીન પ્રવાહો ઊભા કરે છે. એવં નવીન પ્રયોગશીલતા નાટકમાં આવે છે.

'આકંઠ સાબરમતી' જેવી સંસ્થાના સાંનિધ્યમાં રહી મધુ રાય, લાભશંકર ઠાકર, ચિનુ મોદી, આદિલ મન્સુરી, સુભાષ શાહ, ઇન્દુ પુવાર, રમેશ શાહ, વગેરે લેખકો ભળવળોના સાથે-સાથે લેખન સર્જન કરતા હતા, તે પછી જુદા થયા છે.

મુંબઈમાં સિતાંશુ યશશ્ચંદ્ર પોતાની રીતે નાટ્યલેખન કરે તથા મુંબઈમાં નૌશિલ મહેતા, ઉત્તમ ગડા, મિહિર ભુતા, મિત્ર નાયક, જ્વાલ પારેખ વગેરેની પણ નાટ્યસર્જન પ્રવૃત્તિ ચાલે છે. અત્યારે શેરી નાટકો ભજવાય છે. એવી પ્રવૃત્તિઓ જોવા મળે છે.

સુવીલ પંડ્યા, સૌમ્ય જોશી જેવા ફીલ્ડ અને તાલબદ્ધતા દર્શાવે છે. હસપત ચૌટાલ માહન બારોટ પણ પ્રયોગશીલ નાટ્યલેખકો તરીકે આગવી છાપ છોડી ચી છે.

વર્ષા અડાલજા, ધીરુબહેન પટેલ નારીચેતના આલેખે છે. નાટકમાં આજે આધુનિક શૈલી આલેખાય છે. 'ડરિયા' દ્વારા નિમેષ દેસાઈ સક્રિય છે. સુરતના કપિલદેવ શુક્લ પણ કાર્યશીલ છે.

Weekly Test

weekly test

Roll No :- 999
B.A - sem - 3

18/9/21

* ગરીબીના કારણો, ઉપાયો

=> પ્રસ્તાવના :- ગરીબીની વ્યાખ્યાઓ અર્થશાસ્ત્રીઓ એ આપી છે. જેમાં કે વ્યક્તિ પોતાની ન્યૂનતમ જરૂરી ચીજ-વસ્તુઓની અને પ્રાથમિક જરૂરિયાત જેવી કે ભોજન મેળવી ના શકતા હોય તેને ગરીબ ગણવામાં આવે છે.

=> અર્થ :- કે વ્યક્તિની આવક તેની પ્રાથમિક જરૂરિયાત સંતોષવામાં ઉપયોગી ન બનતી હોય તે વ્યક્તિને ગરીબ ગણવામાં આવે છે.

ઉ.દા. ભોજન - 10,000
મકાન - 5,000
કપડાં - 2000
ભણતર - 1,000

ઉપરના ઉદાહરણ મુજબ જો વ્યક્તિની આવક ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાતો ની આવક પ્રમાણે મકાન, કપડાં અને ભણતર ગરીબ ગણાય પરંતુ વ્યક્તિના આવકની 50%, કે 25% જેટલી જ આવક વ્યક્તિ ન્યૂનતમ ~~આવક~~ 4500 રૂપિયા આવક છે તો ભોજન અને ભણતર ગરીબ ગણાય અને 50% પ્રમાણે 2250 આવક તો ભોજન અને ભણતર ગરીબ ગણાય અને 25% જેટલા 1125 રૂપિયા ભોજન, ભણતર ગરીબ ગણાય આમ ઉદાહરણ પ્રમાણે વ્યક્તિની આવક પ્રમાણે તેના ન્યૂનતમ ગરીબ ગણાય છે.

બીજાને છેદે છે ત્યાં વ્યાજનો સમતુલિત દર અસ્તિત્વમાં આવે છે. વ્યાજના આ દરે બચત અને મૂડીરોકાણ સમાન થઈ રહે છે.

મૂડીનો આધાર વ્યાજના દર ઉપર છે. વ્યાજનો દર મૂડી ની માંગ અને બચતના પુરવઠા દ્વારા નક્કી થાય છે. આકૃતિમાં આ બાબત દર્શાવવામાં આવી છે.

આકૃતિ :-

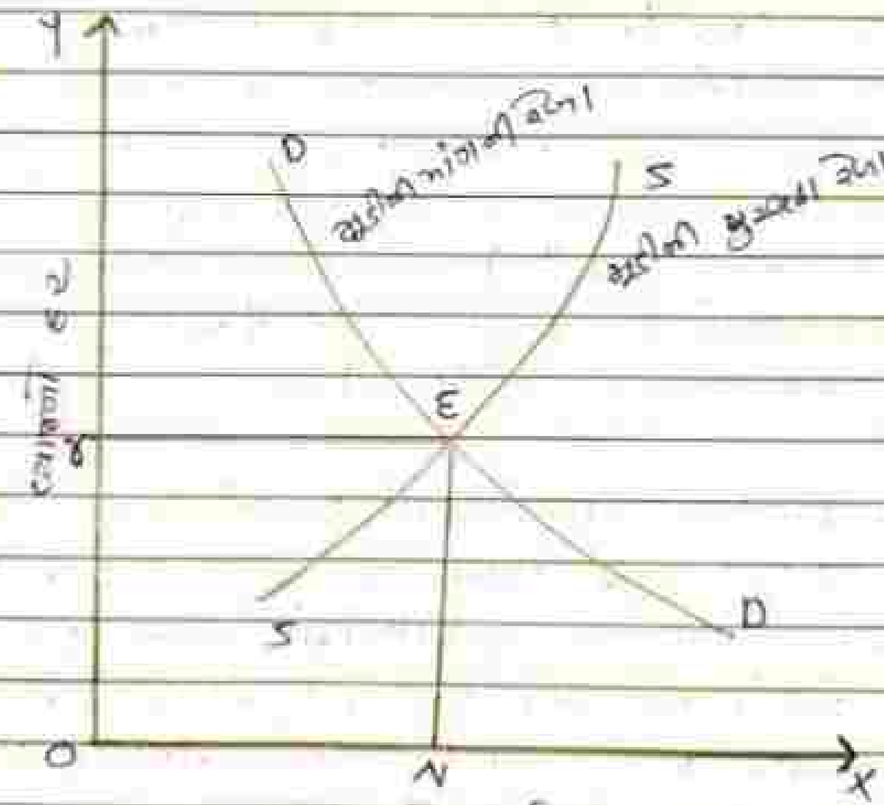

બચત અને મૂડી.

સમજુતી :-

આકૃતિમાં જણાવ્યા મુજબ OX રેખા પર બચત અને મૂડી. અને OY રેખા પર વ્યાજનો દર દર્શાવવામાં

પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓના મત મુજબ વ્યાજના દર એ - બચત મૂડી વચ્ચે સંતુલન ઉપજાવ પરિણામ છે.

1) મૂડીની માંગ :- મૂડીગતની ઉત્પાદકતા

વ્યાજદર અને મૂડીની માંગ વચ્ચે વ્યસ્ત સંબંધ

મૂડીની માંગ તેની ઉત્પાદકતાને લીધે થતી હોય છે. મૂડીગતની ઉત્પાદકતા વ્યાજમાં વધે છે. ઉત્પાદન સાધન તરીકે મૂડી ઉત્પાદનમાં મદદ કરે છે. અને તેની ઉત્પાદકતા અને ચોક્કસ તરફથી મૂડીની માંગ થાય છે. આપણે જોઈ ગયા છીએ કે વ્યાજ એ મૂડીની મૌલિક ઉત્પાદનના પુરસ્કાર વ્યાજ આપવાની તૈયારી બતાવશે. મૂડીની માંગ અને મૂડીની પુરવઠો જ્યાં હોય ત્યાં વ્યાજદર નક્કી થાય છે. મૂડીની માંગ વ્યાજદર અને મૂડીની માંગ વચ્ચે વ્યસ્ત સંબંધ જોવા મળે છે.

આકૃતિ :-

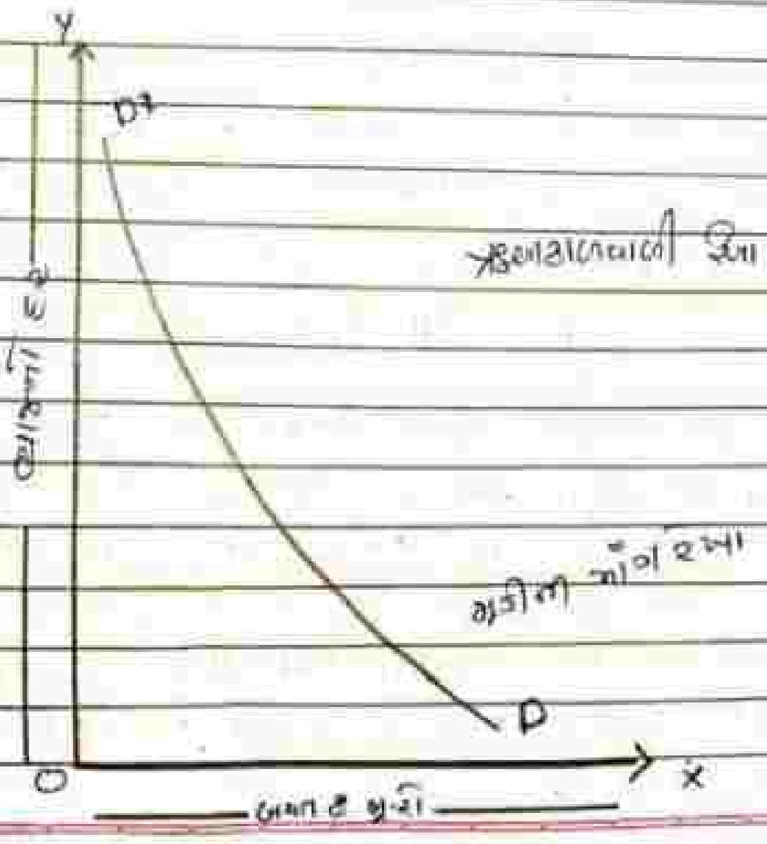

Weekly test

Patani Vipul bhai J.
BA sem-6
Roll No. 824
Sub-CC 606
Economics

21/10/22

Q.1 પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓના વ્યાજનો દરનો સિદ્ધાંત

નવ પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓના વ્યાજના દરનો સિદ્ધાંત
મૂડીની માંગ અને પુરવઠાનો સિદ્ધાંત
વાસ્તવિક બચત અને ઉછીનાલાયક મૂડીનો સિદ્ધાંત

પ્રસ્તાવના :-

વ્યાજના સિદ્ધાંત વિશે અર્થશાસ્ત્રમાં ઘણું જ કહેવાયું છે. ઉત્પાદનના ચાર સાધનો જમીન, મૂડી, શ્રમ, નિયોજન. વ્યાજ એ મૂડીનું વળતર કહેવામાં આવે છે. કેટલાક પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓ એ વ્યાજના દરને વાસ્તવિક દર અને નાણાકીય દર એમ બેમાં વિભાજિત કરેલ છે. વિકસેલ, ઓહલિન, ફ્રાન્સર, રોબર્ટસન જેવા વિદ્વાનો એ ઉછીના ભંડોળનો સિદ્ધાંત રજૂ કર્યો છે. કેઇન્સ જેવા અર્થશાસ્ત્રીએ વ્યાજના દરને શુદ્ધ નાણાકીય ઘટના ગણીને વ્યાજનો દર નાણાંની માંગ અને નાણાંના પુરવઠા દ્વારા નક્કી થાય છે એમ જણાવ્યું છે.

પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ આપેલો વ્યાજનો સિદ્ધાંત :-

પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ આપેલો વ્યાજનો સિદ્ધાંત બચત અને મૂડીનો સિદ્ધાંત અથવા માંગ અને પુરવઠાના સિદ્ધાંત તરીકે પણ ઓળખાય છે. આ સિદ્ધાંત જૂના પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ રજૂ કર્યો છે તથા ત્યારબાદ માર્શલ, પીગુ, ટોસિગ, વાલરસ જેવા અર્થશાસ્ત્રીઓએ તેને વધુ વિકસાવ્યો હતો.

આ સિદ્ધાંત મુજબ વ્યાજનો દર મૂડીની માંગ અને પુરવઠા દ્વારા નિર્ધારિત થાય છે. પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓના જણાવ્યા મુજબ વ્યાજનો દર એ બિંદુએ નક્કી થશે જ્યાં મૂડીની માંગ અને મૂડીનો પુરવઠો સમાન થઈ રહે છે. મૂડીની માંગ [illegible] રેખાથી તથા મૂડીનો પુરવઠો બચતમાંથી આવતો હોવાથી એમ કહી શકાય કે વ્યાજનો દર એ બિંદુ પર નક્કી થાય છે.

→ દેશમાં વધતું શિક્ષણનું પ્રમાણ, દેશમાં સરકારી આર્થિક વિકાસમાં ઘણો સુધારો ને કારણે દેશમાં લોકોનું જન્મદર અને મૃત્યુદરમાં ઘટાડો જોવા મળે છે.

→ વસ્તી સંક્રમણના કારણો :-

→ ઊંચા જન્મદર માટેનાં કારણો :-

① સામાજિક કારણ :-

→ વસ્તીસંક્રમણનાં કારણોમાં મહત્વનું કારણ છે સામાજિક કારણ. સમાજમાં રહેલા કુરિવાજો, બાળમૃત્યુદર, અસ્પૃશ્યતા, બાળલગ્ન જેવાં કારણો છે.

② પુત્ર પ્રાપ્તિની ઝંખના :-

→ સામાજિક કારણોમાં પુત્ર પ્રાપ્તિની ઝંખના મહત્વનું કારણ છે. લોકો પુત્રની પ્રાપ્તિ માટે સંતાન જન્માવતા હોય છે. જેના કારણે વસ્તીમાં વધારો થતો જાય છે.

③ નાની ઉંમરે થતાં લગ્ન :-

→ ભારતમાં કાયદા મુજબ છોકરીના 18 વર્ષની ઉંમરે લગ્ન કરવાના હોય છે. પરંતુ આપણાં દેશમાં ઘણુ બધા. જે લોકો નાની ઉંમરે લગ્ન કરાવતા હોય છે.

④ સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા :- આજે દેશમાં ઘણી જગ્યાએ સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા જોવા મળે છે. સંયુક્ત કુટુંબ હોવાને કારણે કુટુંબની સંખ્યા વધારે જ હોય છે.

972 Economics B.A Sem-3

20/10/21

weekly test

Roll No:-972

★ વસ્તીસંક્રમણનો સિદ્ધાંત, તેના કારણો અને અસરો.

→ વસ્તીસંક્રમણનો સિદ્ધાંત :-

→ ભારત દેશમાં ઝડપી અને ઝડપથી વસ્તી વધારો થઈ રહ્યો છે. દેશમાં આર્થિક વિકાસ થવાની સાથે સાથે વસ્તીસંક્રમણ પણ થતી હોય છે. આમ વસ્તીસંક્રમણના સિદ્ધાંતોને ત્રણ તબક્કાઓમાં વહેંચવામાં આવે છે.

→ પ્રથમ તબક્કો :- (ઊંચો જન્મદર અને ઊંચો મૃત્યુદર)

વસ્તીસંક્રમણના સિદ્ધાંતોમાં પ્રથમ તબક્કામાં ઊંચો જન્મદર અને ઊંચો મૃત્યુદરનો સમાવેશ થાય છે. તેમાં વિકસિત દેશોમાં પણ ઊંચા જન્મદર અને ઊંચા મૃત્યુદરને કારણે વસ્તી સંક્રમણમાં ફેલાવો થતો હોય છે.

→ બીજો તબક્કો :- (ઊંચો જન્મદર અને નીચો મૃત્યુદર)

→ બીજા તબક્કામાં દેશમાં વધતી જનસંખ્યામાં સુવિધા-ની સ્થિતિ વધારો થતો જાય છે. જે આગળ જતાં દેશમાં તબીબી સારવારો વધવાના કારણે મૃત્યુદરમાં ઘટાડો થતો જાય છે. આમ દેશમાં વસ્તીસંક્રમણનો ફેલાવો વધતો જાય છે.

→ ત્રીજો તબક્કો :- (નીચો જન્મદર અને નીચો મૃત્યુદર)

ગરીબીના કારણો :-

1) વસ્તીનો વધારો દર :- દરેક દેશમાં ગરીબીનું મુખ્ય કારણ હંમેશા વસ્તી ઉપર નિર્ભર થાય છે. જે દેશમાં વસ્તી વધારે હોય તે દેશમાં બેકારી વધતી અને તેથી ગરીબીનું પ્રમાણ વધવાનું. આમ વસ્તી વધારાને ગરીબીનું મુખ્ય કારણ ગણી શકાય.

2) બિનકાર્યક્ષમ ખેડૂત (અકુશળ ખેડૂત) :-

ગરીબીમાં ખેતીમાં નવી ટેકનોલોજીને કારણે ખેડૂતો બેરોજગાર બનતા છે. તેથી તે ગરીબ બનતા જાય છે. જે લોકો ખેતી પર નિર્ભર હતા તેઓની ખેતી ભાગતી છૂટી થઈ અને તેના કારણે ભારતમાં ગરીબી પેદા થઈ રહી છે.

3) સામાજિક પરિબળો :-

ગરીબીને સામાજિક પરિબળો પણ મોટા ભાગે અસર કરે છે. જેમ કે, અંધશ્રદ્ધા, વહેમો વગેરે સામાજિક કારણો કે જે વ્યક્તિને તેના કામમાં અવરોધરૂપ બની જાય છે. તે લોકોનો કિંમતી સમય ગુમાવી બેસતાં નથી હોતી કરીને તેઓ ગરીબ બને છે. અને તે પોતાની જરૂરિયાતો સંતોષી શકતા નથી. તેથી સામાજિક પરિબળો એક કારણ કહેવાય છે.

Kapadiya Harsh D. Mo:- 9428181502

EXERCISE BOOK WITH OMR SHEET for student's personal use

SeJaL ANSWER BOOK

જવાબવહી OMR શીટ સાથે

sem:- B.A. V

Topic:- Daffodils. by William wordsworth.

As per Board's Answer Book

Centre No.

Candidate's Signature

Read the instructions for candidate and Affix the Barcode Sticker here

Seat No. (in Figures)	Roll no. 614
Seat No. (in in Words)	six hundred Fourteen
Supervisor's Signature with Name	17/4/22

Main Answer Book	Supplement	Total
1	+	=

Subject and Code No.	Date of Exam.	Language of Answer

Use different colours for marks and total marks given by Examiner Moderator, Coordinator and Verifier.

Question No.	Marks given by Examiner	Examiner's Signature	Appointment No. of Examiner	Marks given by Moderator	Marks given by Co-ordinator	Only for Board office use
A 1						
B 2						
C 3						
D 4						
E 5						
F 6						
in Fractions						
in full					24/50	
in Words						

Verifier's Sign. Central Examination Centre		Moderator's Sign	Co-ordinator's Sign
Verifier's Appointment Sign.		Moderator's Appointment No.	Co-ordinator's Appointment No.

સંસ્થાનું નામ / Name of the Institution

Paper no:- C.C.507.

British Romantic Literature.

Daffodils

(I wandered lonely as a cloud)

- William Wordsworth.

born - 7th April 1770

Place - Cockermouth, United kingdom

Died - 23rd April 1850

* Introduction:-

It is one of the best-known works of the most influential English Romantic poet, William Wordsworth. The poem was composed in the year 1802. The title of the poem informs about the loneliness of the poet which he faces after the death of his brother. However, the endless view of the greatest gift of nature to him. Whenever he remembers it, his depressed mind and heart find the joy of living again. The poet was wandering lonely over the valleys and the hills when suddenly he came across a lot of daffodil flowers beside a lake. The poet was overjoyed at the lovely sight of the flowers which seemed to be "tossing their heads" and "dancing" in the mild breeze.

* Explanation of daffodils

STANZA.1

- I wandered lonely as a cloud
- That floats on high o'er vales and hills,
- When all at once I saw a crowd,
- A host, of golden daffodils;
- Beside the lake, beneath the trees,
- Fluttering and dancing in the breeze.

In this stanza, the poet has compared himself to a solitary cloud. Just like a cloud floats over hills and valley, the poet to has been walking across the countryside without any aim. Suddenly, while walking beside a lake, he saw a large number of golden daffodils that were 'fluttering and dancing' in the breeze.

- To talk about the structure of the poem, it is really very simple in form and language. Four stanzas of six lines each makes the entire poem 24 lines long. The rhyme scheme for each stanza is ABABCC where the first (A) and the second (B) lines rhyme with third (A) and the fourth (B) respectively. These are

* Commentary of Daffodils.

The Romantic poet William wordsworth's "I wondered Lonely as a cloud", also known as "The Daffodils" is probably his most famous lyrical work.

The poem was written in 1804, inspired by an event on 15 April 1802, in which wordsworth and his sister Dorothy came across a "long belt" of daffodils while travelling in the lake District of England. It was first published in 1807 in "poems in Two Volumes" and a revised version was published in 1815.

The original title of the poem "I wondered Lonely as a Cloud" is merely the first line of the poem. It is somewhat misleading, as it suggests that there is something about the poet's loneliness in the poem. But the poem is all about the beauty of the daffodils and how they brought happiness to the poet. so some anthologists including Palgrave titled this poem as "Daffodils in their collections.

* Conclusion of Daffodils.

The artical on Daffodils summary talks about how nature and memory were very close to the heart of romantic poets like Wordsworth. Also, it has a message to praise the beauty of nature. One who is close to nature and enjoys in its company never feel depressed or lonely. Nature is the greatest gift or blessing to mankind. It has the power to heal our miseries and make us lively again.

Name:- Nai vidhi K.
Sem:- B.A. 5
RollNo:- 633
MobileNo:- 9422410456
Topic:- Daffodils

Weekly Test

Date
Page

Daffodils

- William Wordsworth

* About The Poet:

- Born:- April 7, 1770, Cockermouth, England
- Died:- April 23, 1850, Westmorland, England
- William Wordsworth was an English Romantic Poet.
- William Wordsworth is also known as Poet of Nature.
- His Poem centers on the theme of natural beauty and natural scenes.

* Works:-

- Ode: Intimations of immortality
- Lyrical Ballads
- Michael
- Peter Bell
- The Excursion
- The Prelude
- The Recluse
- The Ruined cottage
- The Solitary Reaper
- The world is Too much with us.

23/30

* About the Poem:

- The romantic Poet William Wordsworth's "I wandered lonely as a cloud" also known as "The Daffodils" is Probably his most Famous lyrical work.

- The Poem was written in 1804, Inspire by an event on 15 April 1802, in whi Wordsworth and his sister Dorothy came across a "long belt" of daffodils wh travelling in the lake district of England. It was first Published in 18 in "Poems in Two Volumes" and a revise version was Published in 1815.

- The original title of the Poem "I wander lonely as a cloud" is merely the fir line of the Poem. It is somewhat misleading, as it suggests that there is something about the Poet's loneline in the Poem. But the Poem is a about the beauty of the daffodils a how they brought happiness to the Poe So some Sanatalogists including Palgrave titled this Poem as "Daffodils" or "The Daffodils" in their collections.

- As for the theme, the Poem is all abo the beauty of Nature. Wordsworth is often deemed a Nature lover. And

Romantic movement that he started with Samual Tailor Coleridge is mainly characterized by the love and celebration of Nature and beauty. This poem is a representative of Romanticism in English literature.

To talk about the structure of the poem. it is really very simple in from and language. four stanzas of six lines each makes the entire poem 24 lines long. The rhyme scheme for each stanza is ABABCC.

* Summary of the poem:

-) stanza : 1

The poet narrates an incident that poet occurs when he was wandering aimlessly like a cloud over the hills and valleys of the mountainous lake district in England. during wandering the catch a sight of hug numbers of daffodils that make him surprised. He was a lover of nature and such scene was fascinating for him. He uses beautiful imagery to describe the scene. He uses word crowd for huge number of daffodils and he himself calls a host. He personifies flowers

he goes to his bed in a free time or he is in thoughtful mood. the flowers blaze upon his inner-eye and took him to imagination. The flowers become an interminable memory for wordsworth. The Poet calls it 'a bliss of solitude.' a blessing of staying lonely. whenever he sees daffodils in his imagination. his heart fills with happiness and dancing daffodils makes his mind dancin in same way. This indicates the intense feelings of a romantic Poet. He has been able to Portorary the scenery and express his mind so brightly in vivid language and simple from that appeals the readers.

* Conclusion :

The article on daffodils summary talks about how nature and memory were very close to the heart of romantic Poets like wordsworth. Also, it has a message to Praise the beauty of Nature. one who is close to nature and enjoys in its company never feel depressed or lonely. Nature is the greatest gift or blessing to mankind. It has the Power to heal our miseries and make us lively again.

CC-507 Daffodils Name :- Solanki [illegible]
mobile no :- 9725242576 Roll No :- 52

Sem :- 5 I Wundered lonley as a Cloud

10/11/21 Weekly Test Author :- William Wordsworth
Born :- 7 April 1770
Died :- 23 April 1850

23/30

The title of the poem informs about the loneliness of the poet. The endless view of the golden duffodils in a field across the lake filled him with joy. This view was the greatest gift of nature to him whenever he remembers it, his depressed mind and heart find the joy of living again.

The poet expresses his feelings of solitude by saying Passing through a field beside the lake, he comes across a cluster of golden duffodils waving in the breeze moreover, they were more isolated patch or scattered. They were thousands and thousands in number dancing in the breeze.

Furthermore, the dancing, blinking flowers stretched endlessly along the shore Also, the shining waves of the lake danced beside the flowers. The duffodils traced the water with their beauty. moreover, the poet says, The golden duffodils twinkled and stretched in an endless line like the

stars in the milky galaxy way. It implies that the flowers seem heavenly as stars. This made the poet very happy as he has never seen so many daffodils at one sight. He enjoyed the company of flowers.

Furthermore, he keeps on starting that beautiful scene. He couldn't take off his eyes from the loveliness of daffodils. However, he was unaware of the blessing that the scene would give him. From that time whenever he felt lonely or depressed, the scene of the beautiful daffodils strike his strikes. Thus, his heart gets filled with immense pleasure and dances with the daffodils.

The plot is very simple. It depicts the poet's wandering and his spotting of a field of daffodils by a lake. Also, the memory of the daffodils pleasure him and relieves him when he is alone, bored, or suffering from feelings of restlessness.

The theme of this poem are nature and humanity, memory and imagination.

As for the theme, the poem is all about the beauty of nature. words-worth is often termed a nature-lover. And the Romantic Movement that he started with samuel tailor coleridge is mainly characterized by the love and celebration of nature and beauty. This poem is a representative of Romanticism in English literature.

And finally, it's great example of a 'real poem', that is 'a spontaneous overflow of powerful feelings', as opined by the poet himself. As, the poem expresses the feelings to the poet him self, it is a Subjective poem, one of the most important character-istics of Romanticism.

The poem is not a result of poet's imagination. It is a product of his actual visualization.

Moreover, the characterization of the surprising happening of a memory the daffodils "flash upon the inward eye", which is "the bliss of solitude" - is psychologically acute, but the poem's major brilliance lies in the reverse personification of its initial stanzas.

* Conclusion of Daffodils

The article on Daffodils Summary talks about how nature and memory were very close to the heart of romantic poets like Wordsworth. Also, it has a message to praise the beauty of nature. One who is close to nature and enjoys in its company never feel depressed or lonely. Nature is the greatest gift or blessing to mankind. It has the power to heal our miseries and make us lively again.

VOLPONE BY BEN JONSON A CRITICAL STUDY

Click Here: **HTTPS://YOUTU.BE/A1NO-CQSAGC**

The students of the Dept. of English, G D Modi College of Arts deliver presentation on theme, plot, and characterization of Ben Johnson's Volpone

CLASSROOM SEMINAR ON ACQUAINTANCES

Click Here: **HTTPS://YOUTU.BE/C-GPOOBMOSW**

Today, on 22nd December,2022, the students of B A Sem. 1 Special English delivered a verbal presentation on biography and contribution of the writers and essayists that study in CC ENG 1

Law is above every thing.
CLASSROOM SEMINAR
ON

Law is above every thing.
CLASSROOM SEMINAR
ON

Law is above every thing.
CLASSROOM SEMINAR
ON

Law is above every thing.
CLASSROOM SEMINAR
ON

s above every thing.

CERTIFICATE OF ACHIEVEMENT

THIS IS TO CERTIFY THAT

MR. RAJ DAVE

HAS PARTICIPATED IN CLASS ROOM SEMINAR ON *MAC FLACKNOE : A MOCK HEROICS SATIRE* ORGANIZED BY UPON AVON CIRCLE, DEPT. OF ENGLISH G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR AND PRESENTED ON REASONS. HE ELABORATELY PRESENTED HIS IDEAS ON THE TOPIC. WE WISH HIM GOOD LUCK.

DATE:17/08/2021

PLACE : PALANPUR

PROF.MUKESH RAVAL

DR.MIHIR M.DAVE

CERTIFICATE OF ACHIEVEMENT

THIS IS TO CERTIFY THAT

MS. PRAJAPATI NEHA

HAS PARTICIPATED IN CLASS ROOM SEMINAR ON *MAC FLACKNOE : A MOCK HEROICS SATIRE* ORGANIZED BY UPON AVON CIRCLE, DEPT. OF ENGLISH G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR AND PRESENTED ON REASONS. HE ELABORATELY PRESENTED HIS IDEAS ON THE TOPIC. WE WISH HIM GOOD LUCK.

DATE:17/08/2021

PLACE : PALANPUR

PROF.MUKESH RAVAL

DR.MIHIR M.DAVE

CERTIFICATE OF ACHIEVEMENT

THIS IS TO CERTIFY THAT

MS. GELOT KIRAN

HAS PARTICIPATED IN CLASS ROOM SEMINAR ON *MAC FLACKNOE : A MOCK HEROICS SATIRE* ORGANIZED BY UPON AVON CIRCLE, DEPT. OF ENGLISH G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR AND PRESENTED ON THEME. HE ELABORATELY PRESENTED HIS IDEAS ON THE TOPIC. WE WISH HIM GOOD LUCK.

DATE:17/08/2021

PLACE : PALANPUR

PROF.MUKESH RAVAL

DR.MIHIR M.DAVE

CERTIFICATE OF ACHIEVEMENT

THIS IS TO CERTIFY THAT

MS. ANJALI BARAD

HAS PARTICIPATED IN CLASS ROOM SEMINAR ON *MAC FLACKNOE : A MOCK HEROICS SATIRE* ORGANIZED BY UPON AVON CIRCLE, DEPT. OF ENGLISH G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR AND PRESENTED ON THEME. HE ELABORATELY PRESENTED HIS IDEAS ON THE TOPIC. WE WISH HIM GOOD LUCK.

DATE:17/08/2021

PLACE : PALANPUR

PROF.MUKESH RAVAL

DR.MIHIR M.DAVE

CERTIFICATE OF ACHIEVEMENT

THIS IS TO CERTIFY THAT

MS. GELOT KIRAN

HAS PARTICIPATED IN CLASS ROOM SEMINAR ON *MAC FLACKNOE : A MOCK HEROICS SATIRE* ORGANIZED BY UPON AVON CIRCLE, DEPT. OF ENGLISH G.D.MODI COLLEGE OF ARTS, PALANPUR AND PRESENTED ON THEME. HE ELABORATELY PRESENTED HIS IDEAS ON THE TOPIC. WE WISH HIM GOOD LUCK.

DATE:17/08/2021

PLACE : PALANPUR

PROF.MUKESH RAVAL

DR.MIHIR M.DAVE